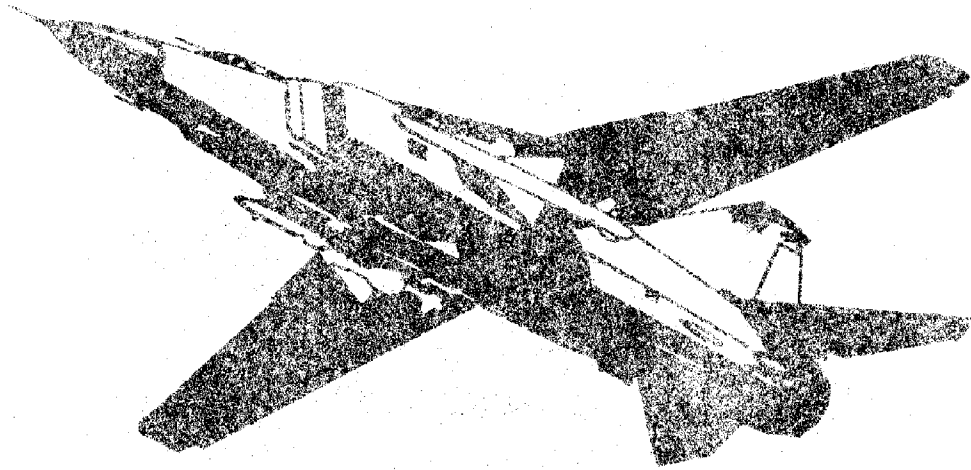

KONINKLIJKE LUCHTMACHT

INLICHTINGEN

SAMENVATTING

(ISAM) 2183

Uitgegeven door de Luchtmachtstaf

Afd. Inlichtingen en Veiligheid

Ex. Nr.

73

MINISTERIE VAN DEFENSIE
LUCHTMACHTSTAF

2516 BA 's-Gravenhage, 15 - 03 - 83
Binckhorstlaan 135
Tel. 070 - 493591

Afd.: Inlichtingen en
Veiligheid.

Aan:

Nr. : AIV / 0964 / E - 82

Zie verzendlijst.

INLICHTINGENSAMENVATTING

ISAM 2/83

Deze ISAM is een nationaal inlichtingendokument. Behoudens voorafgaande toestemming van het Hoofd van de Afdeling Inlichtingen en Veiligheid van de Luchtmachtstaf mag de inhoud niet:

- A. ter inzage worden gegeven aan buitenlanders;
- B. ten overstaan van buitenlanders in discussie worden gebracht;
- C. worden gekopieerd.

VERZENDLIJST, behorende bij Inlichtingsamenvatting nr. AIV/0964/E-83,
d.d. 15 maart 1983.

<u>Aan:</u>	<u>Ex.nr.:</u>
Chef Staf (Luchtmacht) van de Inspecteur Generaal der Krijgsmacht	1 *)
Chef Defensiestaf t.a.v. Hoofd SIDS	2
C- CTL	3
C- Vlb Soesterberg	4
C- Vlb Leeuwarden	5
C- 322 Squadron)	6
C- 323 Squadron) d.t.v. C- Vlb Leeuwarden	7
C- GPLV/Vlb Deelen	8
C- 298 Squadron)	9
C- 299 Squadron) d.t.v. C- GPLV/Vlb Deelen	10
C- 300 Squadron)	11
C- Vlb Volkel	12
C- 311 Squadron)	13
C- 312 Squadron) d.t.v. C- Vlb Volkel	14
C- 306 Squadron)	15
C- Vlb Twenthe	16
C- 313 Squadron)	17
C- 315 Squadron) d.t.v. C- Vlb Twenthe	18
C- Vlb Gilze Rijen/Eindhoven	19
C- 316 Squadron)	20
C- 314 Squadron) d.t.v. C- Vlb Gilze Rijen/Eindhoven	21
C- 12 GGW	22+23+24
C- 3 GGW	25+26
C- 5 GGW	27+28
C- CRC/MiLATCC	29+30
C- LVMG	31
C- 1 LK t.a.v. C- ASOC	32+33
C- CLO	34+35
C- DSM/Vlb Woensdrecht	36
C- LUOS t.a.v. C- NBC-opleidingen	37
C- LIMOS	38
C- LETS)	39
C- KKSL)	
C- KLS tevens Vlb Ypenburg	40
Directeur Luchtmacht Stafschool	41

Lumat [REDACTED]

Ex.nr.:

Lumat [redacted] (tvs ter circulatie Defat en Lamat)	42 *)
Defat [redacted]	43 *)
Defat [redacted]	44 *)
Defat [redacted] (tvs ter circulatie Lamat en Adj. Lumat)	45 *)
Lumat [redacted] (tvs ter circulatie Defat en Marat)	46 *)
Defat [redacted]	47 *)
Lalumat [redacted] (tvs ter circulatie Defat)	48 *)
Defat [redacted]	49 *)
Defat [redacted]	50 *)

I.a.a.:

Voorzitter van het Comité Verenigde Inlichtingen- diensten Nederland	51
Hoofd MARID	52
Hoofd LAMID	53+54
Hoofd IDB d.t.v. KLu Liaison Officier	55
Hoofd BVD t.a.v. Dhr. de Lange	56
DPKLu	57
DMKLu	58
DEBKLu - SCFin/PSCFin - SCAut - SCOrg	59
HPMV Brussel	60
NMR Neth. SHAPE t.a.v. Maj [redacted]	61
NAK AFCENT t.a.v. Maj [redacted]	62
NAK ZATAF t.a.v. Lt-Kol [redacted]	63
Neth. Support Unit AAFCE t.a.v. Lt-Kol [redacted]	64
C- 1 LVG	65
NTC KLu Liaison Officier	66
C- Verbindings Afd. Arnhem t.a.v. Hoofd TOC/EOV	67

Intern aan:

BDL - PCLS - SCO - SCPL	68
H- AOD)	
H- ALBV)	69 *)
H- AV)	
H- AOB	70
H- APL	71
H- Sectie Contra-Inlichtingen	72
AIV/INL Bibliotheek	73
Circulatie ex. AIV	74

*) ter info, daarna retour aan het Hoofd van de Afdeling Inlichtingen en Veiligheid van de Luchtmachtstaf.

INHOUDSGAVE

	<u>Blz.:</u>
<u>HOOFDSTUK I - CURRENT INTELLIGENCE</u>	I.1
<u>VLIEG- EN OEFENACTIVITEITEN IN DE "FORWARD AREA"</u>	I.1
- Oefeningen	I.1
- BACKFIRE vlieg- en oefenactiviteiten	I.2
<u>SLAGORDE MUTATIES/VLIEGTUIGEN</u>	I.2
- FENCER bestand in Polen	I.2
- FSU op SZPROTAWA	I.2
- Modernisering van de Sowjet strijdkrachten van het BELORUSSIAN MD	I.2
- Werkzaamheden op DOBRANY (CSSR-LSK)	I.2
- Jagerregiment STARGARD naar USSR	I.2
- FLOGGER-bestand op CESKE BUDEJOVICE en CASLAV (CSSR-LSK)	I.2
- Jagerregiment ZERBST (GSFG-LSK) converteert	I.3
- CRASH bij jaborregiment FINSTERWALDE (GSFG-LSK)	I.3
- Update AOBAC Part I	I.3
<u>SLAGORDE MUTATIES/GELEIDE WAPENS</u>	I.3
- SA-3 stellingen in de DDR	I.3
- "Equipment" op nationale en Sowjet g/l GW stellingen	I.3
<u>INFRASTRUCTUUR</u>	I.4
- Constructie SA-5 stelling nabij ROSTOCK in de DDR	I.4
<u>LUCHTVERDEDIGING/NIEUWE WAPENSYSTEMEN</u>	I.5
- FLANKER-ontwikkelingen	I.5
- SA-11 technische aspecten	I.6
<u>OFFENSIEVE LSK/NIEUWE WAPENSYSTEMEN</u>	I.9
- AS-14	I.9
- Sowjet Unie/ontwikkelingen in de BEAR-productie	I.9
- Sowjet vliegtuigen in de DDR	I.10

	<u>Blz.:</u>
<u>ELECTRONISCHE OORLOGVOERING</u>	I.13
- T 1135 jammer	I.13
- A 411 Z jammer	I.13
<u>GRONDSRIJDKRACHTEN</u>	I.14
- SS-21 bij Sowjet eenheden in de DDR	I.14
<u>STRATEGISCHE RAKETTROEPEN</u>	I.14
- Sowjet Unie/SS-20 ontwikkelingen	I.14
- Sowjet Unie/ABM-ontwikkelingen	I.14
<u>MILITAIR ALGEMEEN</u>	I.14
- "Dummy" NAVO materiaal bij WP strijdkrachten	I.14
- Camouflage bij WP LSK	I.16
<u>MILITAIR ALGEMEEN/OVERIGE GEBIEDEN</u>	I.19
- Syrië - SA-5 ontwikkelingen	I.19
- Syrië - Helikopter ontwikkelingen	I.21
- Syrische FLOGGER uitgerust met AA-6/ACRID	I.22
- Syrië - Bouwactiviteiten in relatie tot verbeterde C3 capaciteit	I.22
- Syrië - Stationering van CURLs met ARA-rol	I.23
- SA-8 in Angola	I.23
- Afghaanse LSK (enkele kanttekeningen)/algemeen	I.23
- Personeel en Opleiding	I.23
- Sterkte-overzicht/aanschaffingsbeleid	I.24
- Infrastructuur/vliegveldbouw	I.24
- Luchtverdediging	I.25
- Taak en taakvervulling	I.25
- SU-satellietactiviteiten	I.26
<u>POLITIEK/ECONOMIE/ALGEMEEN</u>	I.26
- Generaals voor de Vrede	I.26
<u>NAGEKOMEN BERICHT</u>	I.26
- Jabowregiment BRAND naar FINSTERWALDE	I.26

Bijlagen

	- Bijlagen behorende bij dit hoofdstuk	<u>Blz.:</u> 4 stuks (7 pag.)
<u>HOOFDSTUK II</u>	- <u>MOGELIJKE "COUNTER-AIR" OEFENING VAN TWEE JABOWREGIMENTEN VAN DE GSFG-LSK</u>	II.1-II.3
<u>HOOFDSTUK III</u>	- <u>TECHNISCHE ASPECTEN HET SA-14 SYSTEEM</u>	III.1-III.12
<u>HOOFDSTUK IV</u>	- <u>ANALYSE VAN HET Vliegverkeer van de GSFG-LSK in de DDR gedurende het jaar 1982</u>	IV.1-IV.2 + 1 bijl. (1 blz.)
<u>HOOFDSTUK V</u>	- <u>DE BELANGRIJKSTE VERANDERINGEN BIJ DE WP-LSK gedurende het tweede halfjaar 1982</u>	V.1-V.5 + 1 bijl. (1 blz.)

HOOFDSTUK I - CURRENT INTELLIGENCE

Vlieg- en oefenactiviteiten in de "FORWARD AREA"

1. Algemeen. De vlieg- en oefenactiviteiten gedurende de maand februari werden bij de WP LSK gekenmerkt door een veelheid aan oefeningen van uiteenlopende aard. Met name de nationale LSK waren bij de diverse oefeningen intensief betrokken. Daarnaast is vermeldenswaard de viering van de "Dag van het Sowjet Leger" op 23 februari j.l. als gevolg waarvan de Sowjet LSK in m.n. de DDR, Polen en Tsjechoslowakije van 23 t.e.m. 27 februari nagenoeg volledig inactief waren. In de DDR stonden in dezelfde periode tevens vele activiteiten in het teken van de viering van de militaire saamhorigheid tussen de Sowjet- en NVA-troepen. Voor wat betreft de (vlieg-) weersomstandigheden kan worden opgemerkt dat deze marginaal en veelal wisselend waren in de periode 8-15 februari. Overigens waren de weersomstandigheden gedurende februari van dien aard, dat het hele opleidingsvliegprogramma (m.i.v. verplaatsingsoefeningen) een verschuiving te zien heeft gegeven. Bepaalde activiteiten die normaal pas medio maart plaatsvinden hebben nu al in februari een aanvang genomen. De activiteiten op zichzelf weken nauwelijks af van hetgeen voorgaande jaren werd waargenomen. Eind februari nam het aantal ICF-vluchten sterk toe, in verband met de NAVO-oefening WINTEX/CIMEX'83, alhoewel deze activiteiten ook bij eerdere WINTEX-oefeningen vielen waar te nemen. In februari hebben zich over en weer enkele grensoverschrijdingen tussen de DDR en BRD voorgedaan met militaire helikopters (HINDs, COBRAs). Deze activiteiten leverden de nodige "alert" reacties op.

2. Oefeningen. Naast de in januari begonnen nationale NVA oefening "SEVER'83" die op 3 februari j.l. eindigde zijn nog vermeldenswaard de multi-nationale oefening "DRUZHBA'83" (14-19 februari), een gecombineerde oefening van het (Sowjet) VVS Luchtleger LEGNICA (14-18 februari), de oefening "KRISTALL'83" van het 3LR/NVA en een Complexe Counter Air oefening van de GSFG LSK op 4 en 5 februari.

- a. "DRUZHBA'83". Deze jaarlijks terugkerende multi-nationale oefening in Tsjechoslowakije heeft niets nieuws te zien gegeven. De oefening werd wederom afgewerkt volgens een vastomlijnd draaiboek en beëindigd met een parade. De gehele oefening bleek wederom meer een demonstratie dan een operationele test van de inzetbaarheid en geoefendheid te zijn.
- b. Oefening VVS Luchtleger LEGNICA. Hier lag het accent op het uitvoeren van zgn. "Counter Air Missions" door FENCERS in de oefengebieden GADOW ROSSOW (DDR) en PRZEMKOV (Polen). Zowel gesimuleerde als daadwerkelijke aanvalsmisssies werden op deze ranges met scherpe- en oefenmunitie uitgevoerd. Rangemisssies werden op + 600 en + 2000 mtr hoogte in horizontale vlucht uitgevoerd. Evenals bij eerdere gelegenheden werden de toestellen geëscorteerd door FLOGGERS (jagerregiment KOLOBRZEG), terwijl BREWERS-E van BRZEG "escort jamming" uitvoerden. Zowel escorte door jagers als door EOY-vliegtuigen geschiedde gedurende bepaalde delen van de vluchten. Opvallend was de nauwgezette controle die het Sowjet Oppercommando voor de LSK in Moskou op de operaties bleek te hebben. Hierbij werd tevens gebruik gemaakt van een zgn. "Vliegend Commando".

c. "SEVER'83".

- c. "SEVER'83". Voor informatie m.b.t. deze oefening wordt verwezen naar ISAM 1/83, Hoofdstuk I.
- d. "Counter Air" oefening GSFG-LSK. Gezien de specifieke informatie m.b.t. deze oefening is een impressie hiervan opgenomen in Hoofdstuk II van deze ISAM.

3. BACKFIRE vlieg- en oefenactiviteiten. Op 14 en 16 februari j.l. hebben formaties BACKFIRES vluchten uitgevoerd tot in het luchtruim boven het Noorden van de DDR. De toestellen vlogen over de Oostzee op een hoogte van \pm 1.5 km om vervolgens op \pm 8 km hoogte over de Noordelijke DDR naar de USSR terug te keren.

SLAGORDE MUTATIES/VLIEGTUIGEN

4. FENCER bestand in Polen. Eind februari zijn vanuit de USSR vijf FENCERS naar het jaborregiment SZPROTAWA overgevlogen. Deze toestellen zijn mogelijk voor het in conversie zijnde FLOGGER-D/J regiment van OSLA bestemd. Hier bevindt zich momenteel een aantal FENCERS ter sterkte van slechts één squadron.

5. FSU op SZPROTAWA. Eind van de maand werd bekend dat op het Sowjet vliegveld SZPROTAWA (VVS Luchtleger LEGNICA) naast FENCERS ook helikopters van het type HIND, HIP en HOPLITE zijn gestationeerd. Het zou hier de oprichting van een zgn. "Divisional Fire Support Unit" betreffen.

6. Modernisering van de Sowjet Luchtstrijdkrachten van het BELORUSSIAN MD. Uit recent ontvangen informatie blijkt dat een van de twee jaborregimenten van het Sowjet vliegveld POSTAVY (BELORUSSIAN MD) bezig is met de conversie van de FITTER-A naar de FLOGGER-D/J. Bovengenoemd veld was in verband met bouwwerkzaamheden en renovatie gesloten van augustus tot november 1982. De huidige bezetting zou bestaan uit 60 FITTERS-A en 22 FLOGGERS-D/J. De FLOGGERS zijn waarschijnlijk afkomstig van OSLA.

7. Werkzaamheden op DOBRANY (CSSR LSK). Het Tsjechische vliegveld DOBRANY is onlangs volledig ontruimd i.v.m. bouw- en renovatiewerkzaamheden. Deze activiteiten zullen waarschijnlijk tot in het najaar van 1983 duren. Het op DOBRANY gestationeerde jagerregiment is overgeplaatst naar BECHYNE.

8. Jagerregiment STARGARD naar USSR. Op 14 februari j.l. zijn 43 FISHBEDs-J behorende tot het Sowjet jagerregiment STARGARD (Polen) naar de USSR vertrokken. Alhoewel de mogelijkheid van een conversie van dit regiment niet werd uitgesloten, is gebleken dat het hier een routine-verplaatsing betrof in het kader van de zgn. "advanced weapon training". Desalniettemin opvallend aangezien dit soort activiteiten in eerdere jaren pas medio maart begonnen. Het volledige regiment is op 28 februari naar de thuisbasis teruggevlogen.

9. FLOGGER bestand CESKE BUDEJOVICE en CASLAV (CSSR-LSK). Beide regimenten hebben in februari FLOGGERS aan hun bestand toegevoegd. CESKE BUDEJOVICE ontving vier FLOGGERS-G waardoor het regiment nu uit 14 FLOGGERS-G, 17 FLOGGERS-B en 4 FLOGGERS-C is opgebouwd. Overigens zijn op dit vliegveld ook nog \pm 40 FISHBEDs gestationeerd. Het jaborregiment CASLAV kreeg vier FLOGGERS-H toegeleverd hetgeen het FLOGGER-H bestand op 35 brengt.

10. Jagerregiment ZERBST

10. Jagerregiment ZERBST (GSFG-LSK) converteert. Dit Sowjet jagerregiment in de DDR was het eerste regiment van de GSFG-LSK dat met de FLOGGER-B werd uitgerust. Half februari ontving het regiment zeker zes FLOGGERS-C waarmee de conversie van de eenheid een aanvang nam. Het is zelfs niet uitgesloten dat in het najaar van 1982 ook reeds FLOGGERS-C aan ZERBST zijn geleverd.

11. CRASH bij jaborregiment FINSTERWALDE (GSFG-LSK). Deze eenheid verloor op 17 februari j.l. een FLOGGER tijdens een missie boven het LYNOW oefengebied. Voorzover bekend betrof dit het eerste verlies van een gevechtsvliegtuig bij de GSFG-LSK in 1983.

12. Update AOBAC Part I. Naar aanleiding van de in januari 1983 in Oberammergau gehouden WP-slagorde conferentie (AOBAC Part I) is in Hoofdstuk V van deze ISAM een overzicht van de belangrijkste veranderingen bij de WP-LSK gedurende het tweede halfjaar van 1982 opgenomen.

SLAGORDE MUTATIES/GELEIDE WAPENS

13. SA-3 stellingen in de DDR. In ISAM 10/82, blz. I.4, pt. 9, is melding gemaakt van een nieuwe SA-3 stelling nabij het NVA vliegveld PEENEMUNDE. Onlangs is komen vast te staan dat het hier een "deployment" stelling betreft op de positie VA 1998 0205 (binnen de periferie van het vliegveld!), die incidenteel met apparatuur en geleide wapens wordt bezet. In het Zuiden van de DDR zijn reeds gedurende langere tijd bijzondere activiteiten waargenomen nabij het vliegveld FALKENBERG. Op de positie UT 67 11 lag voorheen de bij de basis behorende SA-3 stelling. Momenteel wordt op deze positie een EW-stelling waargenomen, terwijl de SA-3 stelling nieuw is opgebouwd op de positie UT 6912 hetgeen overigens in de onmiddellijke nabijheid is.

14. "Equipment" op nationale- en Sowjet g/l GW stellingen.

- a. DDR. Alle Sowjet SA-3 stellingen (m.u.v. EOB pinrs. 113,651 en 124) zijn thans uitgerust met (mogelijk nog gedeeltelijk) vier rail-launchers. Onbekend is evenwel óf er 4 x 4 danwel 2 x 4 launchers op de stellingen zijn geplaatst. Gezien waarnemingen bij o.a. nationale NVA-stellingen langs de Oostzeekust wordt verwacht dat de Sowjet stellingen volledig met 4 x 4 launchers zullen worden uitgerust. Tevens zijn op alle Sowjet SA-3 stellingen extra Low Blow-vuurleidingsradars waargenomen. Iedere stelling zou nu over twee van deze radars beschikken. Het is nog niet geheel duidelijk of de plaatsing van 4 rail-launchers hiermede in verband staat, doch dit wordt niet uitgesloten geacht. Op tien NVA SA-2 stellingen (EOB pinrs.: 00088/00145/00105/00387/00478/00507(Support fac met 4 x ODD Pair)/00821/00822/00837/00721 en 00380) zijn ODD Pair hoogtezoekradars waargenomen. Dit betekent een duidelijke verbetering van de hoogtezoekcapaciteit van het SA-2 systeem op NVA stellingen. (Zie tevens ISAM 1/82, blz. I.3, pt. 9).
- b. Polen. Op diverse Poolse g/l GW stellingen (SA-2/SA-3) langs de Baltische kust zijn modernere radarsystemen waargenomen. Eén en ander geeft een algehele verbetering van de "search" capaciteit te zien. Met uitzondering van de SA-3 stellingen rondom de stad POZNAN zijn alle andere Poolse SA-3 stellingen uitgerust met vier rail-launchers. Hierbij is echter vastgesteld dat slechts

twee platforms per

twee platforms per stelling van een launcher zijn voorzien, zodat het aantal "combat ready missiles" per saldo gelijk blijft aan de oude situatie.

INFRASTRUCTUUR

15. Constructie SA-5 stelling nabij ROSTOCK in de DDR. In ISAM 9/82, blz. I.2, pt. 9 is melding gemaakt van de mogelijke bouw van een SA-5 (GAMMON) stelling in de DDR. Alhoewel tussentijds de aandacht meer is uitgegaan naar de plotselinge introductie van dit systeem in Syrië, gaat de bouw van een groot complex ten Zuiden van SANITZ (DDR) nabij PRANGENDORF nog altijd door. Inmiddels zijn diverse barakken, werkplaatsen, revetments en legeringsgebouwen gereed gekomen. Radarapparatuur, missiles, ondersteuningsapparatuur etc. zijn tot op heden niet waargenomen. Ook is nog altijd niet duidelijk of het systeem door Sowjetdanwel NVA militairen zal worden bediend. Het laatste wordt het meest waargeschiedlijk geacht. De opleidingsfase waarin deze militairen zich thans bevinden zal bepalend zijn voor het moment waarop de stelling operationeel in gebruik wordt genomen. Het feitelijke complex beslaat + 2 bij 2 kilometer, terwijl op enige afstand een vijf verdiepingen tellend legeringsgebouw wordt opgetrokken. Onderstaande foto's tonen de stadia van bouw in januari j.l.

Foto 1: Bouw van een mogelijk SA-5 (GAMMON) complex.

Foto 2: Bouw van

Foto 2: Bouw van een legeringsflat nabij PRANGENDORF.

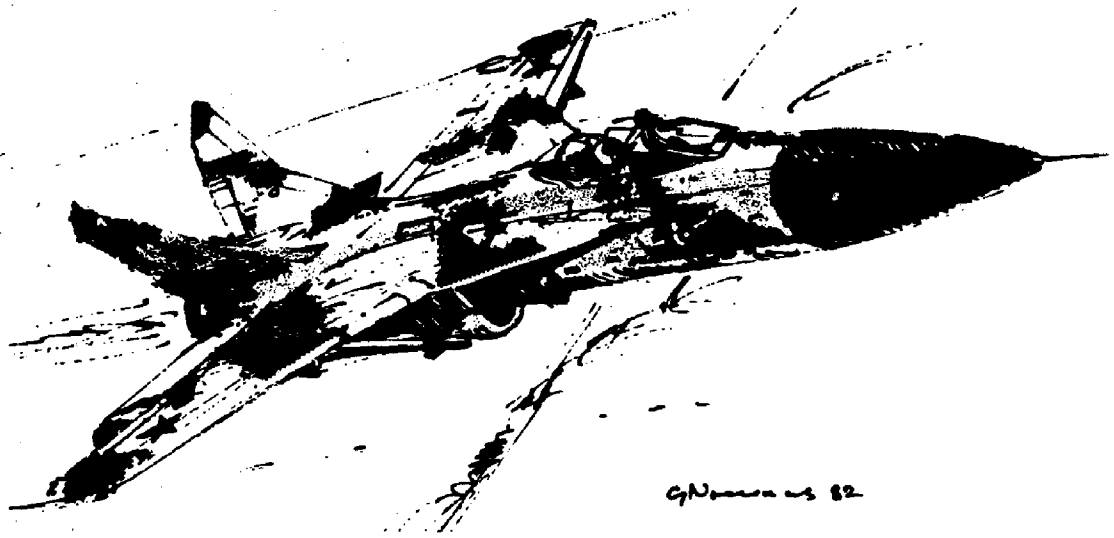
De bouw van het gehele complex zal naar verwachting voor het einde van 1983 voltooid zijn. Onduidelijk is nog altijd of op het complex één of twee stellingen worden aangelegd. Op \pm 10 km afstand vindt overigens ook nog de bouw van een nieuw vliegveld - genaamd LAAGE - plaats. Voorzover bekend bestaat er geen verband tussen de bouw van het SA-5 complex en de aanleg van dit vliegveld. Dit veld dat voorzien wordt van een betonnen start/landingsbaan, kan medio dit jaar voor gebruik gereed zijn. Gezien de infrastructuur waarmee het veld wordt uitgerust zal de operationele bezetting aanzienlijk belangrijker worden dan aanvankelijk werd verondersteld. LAAGE zou dan vergelijkbaar kunnen zijn met HOLZDORF.

LUCHTVERDEDIGING/NIEUWE WAPENSYSTEMEN

16. FLANKER-ontwikkelingen. Sinds de eerste waarneming van deze jager op het vliegtuigtestcentrum te RAMENSKOYE in april 1978, zijn er diverse variaties in het ontwerp waargenomen. Deze variaties werden vastgesteld bij het kleine aantal dat sinds genoemde tijd is geproduceerd. De laatste modellen van de FLANKER die zijn waargenomen vertonen verscheidene modificaties t.o.v. eerdere modellen. Deze modificaties hebben betrekking op het wing platform, de spanwijdte (toegenomen), de ruimte tussen de kielvlakken (toegenomen) en de installatie van een "staartpod" aan het achterste deel van de romp. Recent zijn twee van deze laatste modellen afgeleverd aan het voren genoemde testcentrum en mogelijk hebben de Sowjets thans een meer definitieve vorm van de FLANKER gevonden en kan het testprogramma niet met voortvarendheid ter hand worden genomen. Zie voor technische gegevens van de FLANKER o.a. ISAM 1/83, hoofdstuk I, pt. 13 en 14

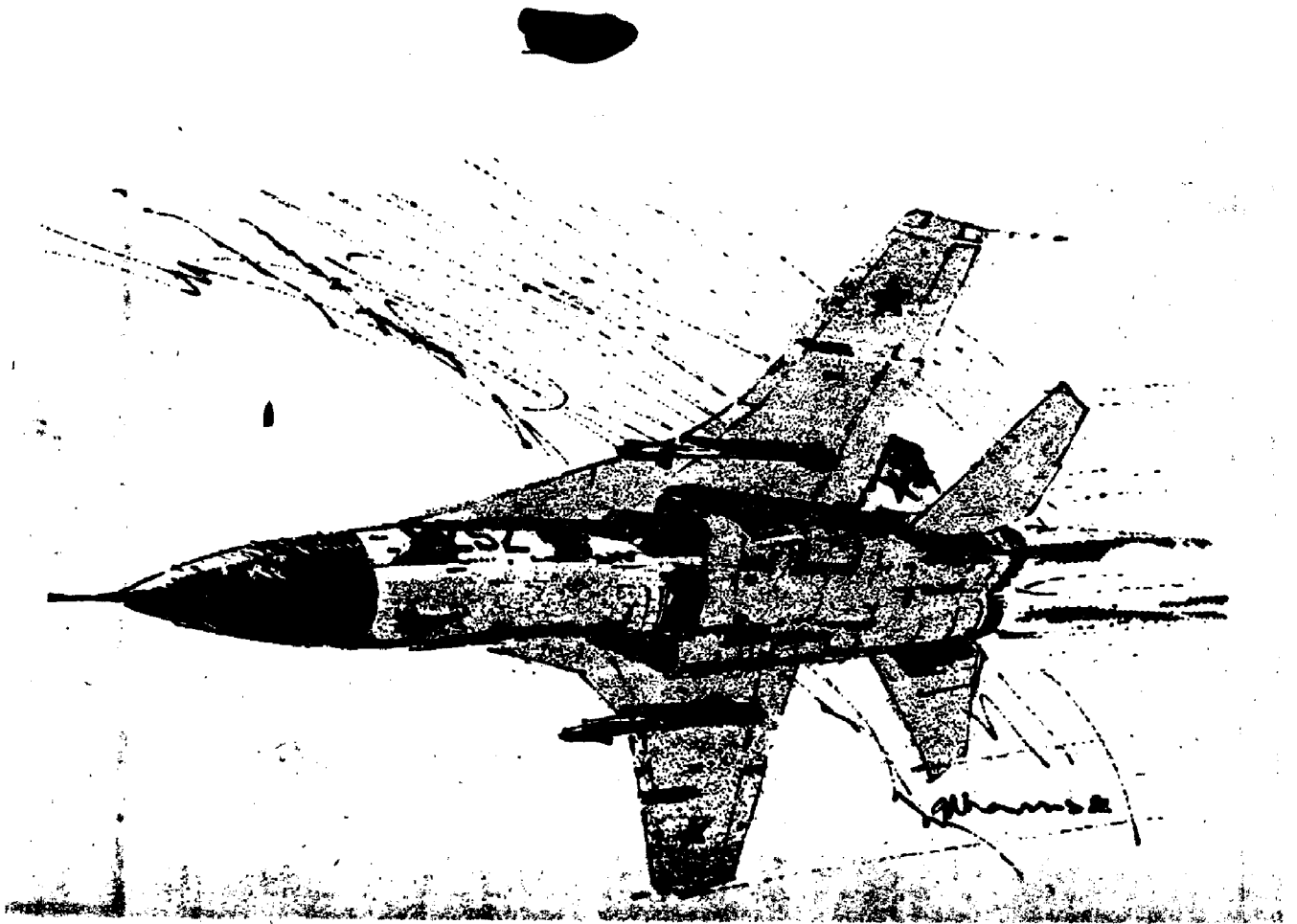
17. Onderstaand zijn

17. Onderstaand zijn twee "Artist impressions" opgenomen zoals die recent stonden afgedrukt op de voorpagina van het Poolse militaire tijdschrift "SKRZYDLATA POLSKA", d.d. 20 januari 1983. Mogelijk betreft het hier de FLANKER. Hoewel het hier getekende vliegtuig is uitgerust met op ATOLL gelijkende Air-to-Air missiles is een bewapening voorzien, bestaande uit o.a. AA-8 APHID en een nieuw AAM voor de middel-lange afstand.

Afbeelding 1: Artist impression van FLANKER.

Afbeelding 2:

Afbeelding 2: Artist impression van FLANKER.

a.

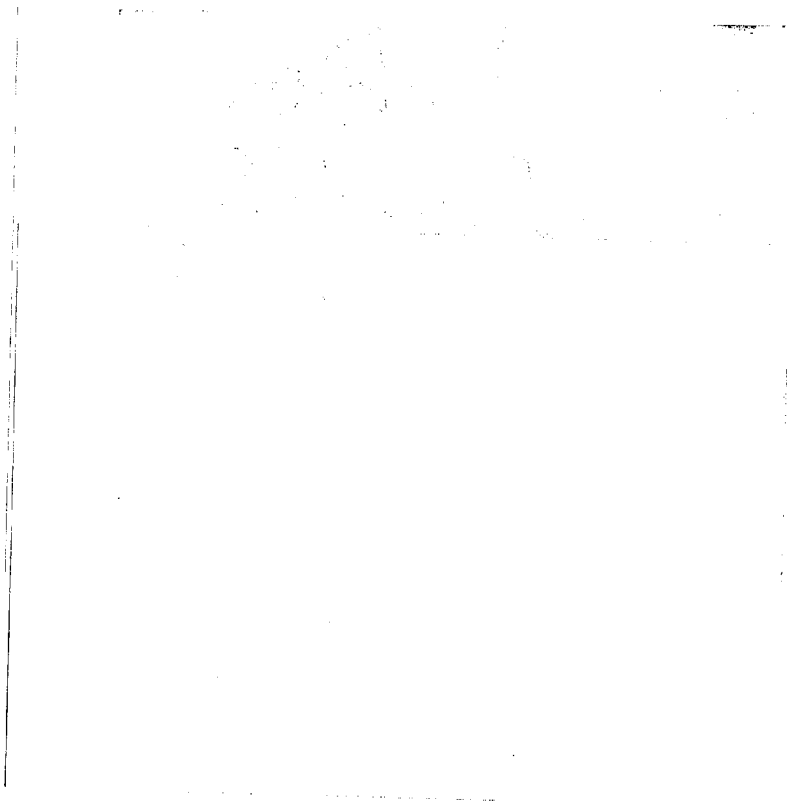
b.

Afbeelding 3:

[REDACTED]

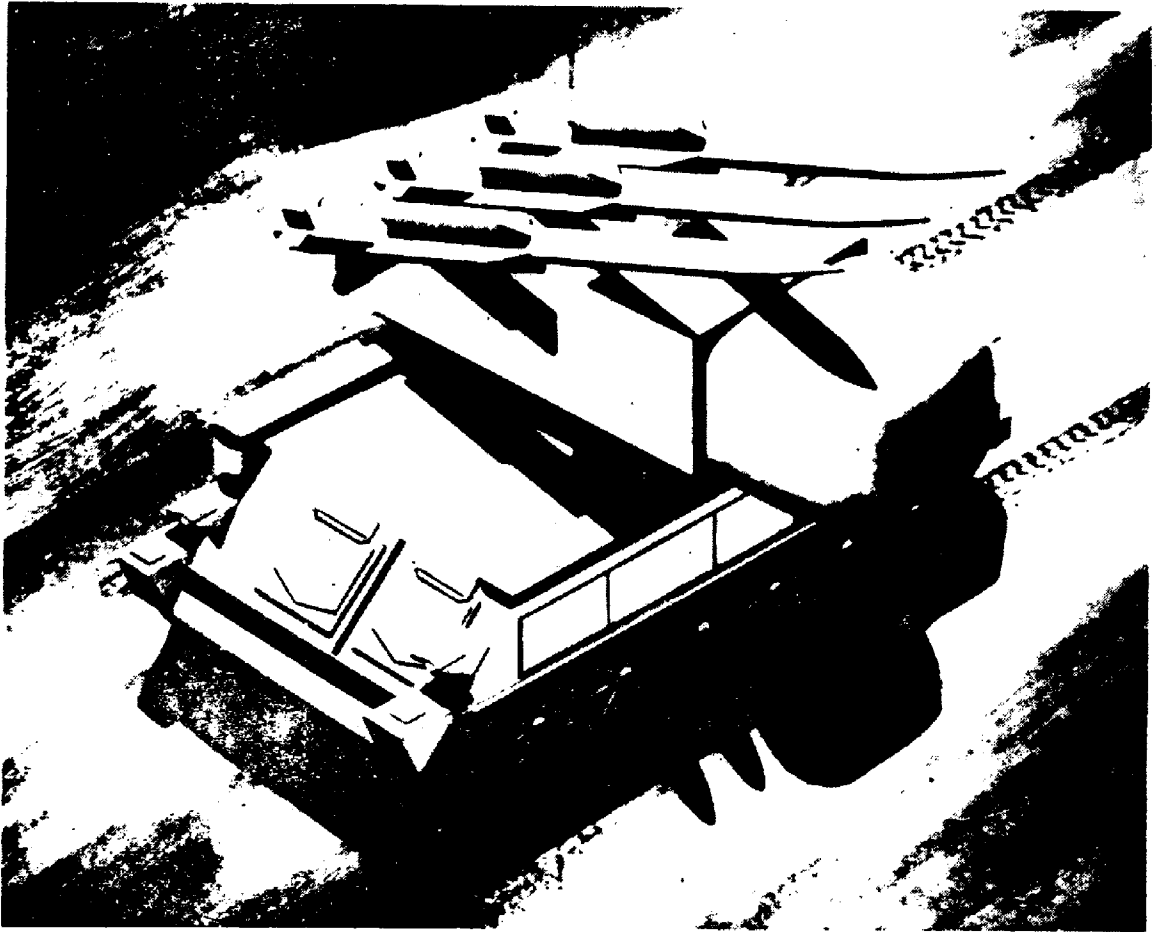

Afbeelding 3: [REDACTED]

19. [REDACTED]

20. [REDACTED]

Afbeelding 4: SA-6b

Afbeelding 4: SA-6b TELAR.

OFFENSIEVE LSK/NIEUWE WAPENSYSTEMEN

21. AS-14. Verschillende Sowjet FLOGGER-J en FITTER-D/H regimenten in de DDR en mogelijk ook FENCER eenheden zijn waarschijnlijk sinds medio 1982 uitgerust met het taktisch AS-14 lucht-grond wapensysteem. Het AS-14 missile is een vergrote versie van de AS-10, eveneens voorzien van een "semi-active laser seeker"; maximum bereik: 10 km. Het wapen heeft een beton penetrerend vermogen en een grote accuratesse. De AS-14 kan echter niet worden beschouwd als een "all weather capable" wapensysteem (laser designation van het doel is noodzakelijk). Tot op heden zijn geen "launch and leave" tactieken waargenomen.

22. Sowjet-Unie/ontwikkelingen in de BEAR-productie. In de Taganrog vliegtuigfabriek wordt i.p.v. de TU-142/BEAR-F een nieuwe variant geproduceerd. De laatste BEAR-F (ASW) kwam waarschijnlijk in juli '82 van de lijn; sindsdien is alleen de nieuwe variant van de BEAR geproduceerd. Het vliegtuig is waarschijnlijk ontworpen als platform voor een nieuwe "Long Range - Air Launched Cruise Missile" (ALCM), sinds kort aangeduid met AS-X-15. Tot nu toe zijn 6 à 7 nieuwe varianten geproduceerd. Een beperkte productie van de ASW-variant is nog mogelijk hoewel de 2 bestaande

BEAR-F regimenten

BEAR-F regimenten (nagenoeg) op volle sterkte zijn. De installatie van een geavanceerd ASW-sensorsysteem in een reeds langere tijd in gebruik zijnde BEAR-F duidt op een "modernisering" van de huidige vloot zonder de noodzaak om door te gaan met de produktie van het ASW-type. De verschuiving in de produktie van een ASW-variant naar een (waarschijnlijk) strategisch wapensysteem kan eveneens een aanwijzing zijn dat de Sowjets een hoge prioriteit hebben gegeven aan de mogelijkheid om ALCMs af te vuren en deze BEAR-variant als beste tussenoplossing zien tot de BLACKJACK in '86 of '87 operationeel wordt. Het is niet zeker of de in ISAM 11/82 beschreven BEAR-F variant, waaraan een mogelijke ASM rol werd toegekend, dezelfde is als het hierboven omschreven type.

23. Sowjet vliegtuigen in de DDR. In het afgelopen jaar hebben de Sowjets hun LSK in de DDR stelselmatig gemoderniseerd. Reeds meerdere malen is daar in ISAM-publikaties nader op ingegaan. Recent kwamen m.b.t. deze vliegtuigen enkele nieuwe foto's beschikbaar. Omwille van de actualiteit worden deze hieronder afgedrukt.

Foto 3: FITTER-H mod, onlangs genoemd onder de naam FITTER-K van het jabowregiment NEURUPPIN.

Foto 4: FOXBAT-E

Foto 4: FOXBAT-E van het jagerregiment FINOW.

Foto 5: FENCER-C (-mod) van het jabowregiment BRAND.

Foto 6: FITTER-H

Foto 6: FITTER-H boven BELGERN-range. (Afvuren van boordkanonnen).

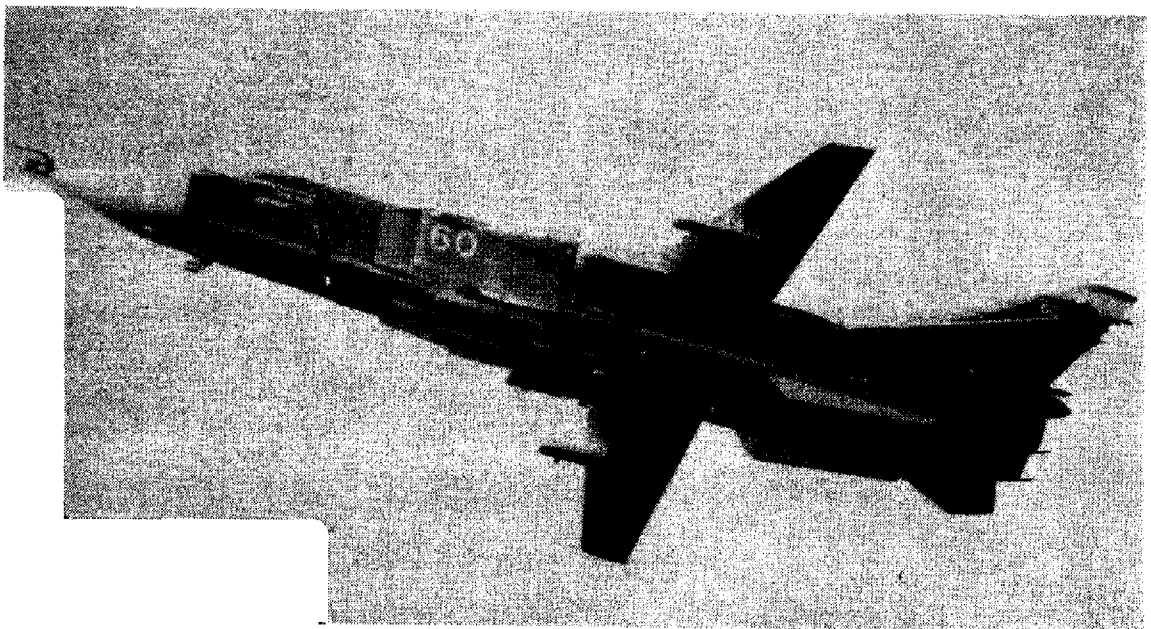

Foto 7: FENCER-C. Opvallend zijn de dubbele pylons onder de vleugelwortels.

ELECTRONISCHE OORLOGVOERING

ELECTRONISCHE OORLOGVOERING

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

GRONDSTRIJDKRACHTEN

GRONDSTRIJDKRACHTEN

29. SS-21 bij Sowjet eenheden in DDR. De 12e Garde Tank Divisie van het 3e Stootleger heeft onlangs het SS-21 (SRBM) missile systeem ontvangen. De FROG-7 zal bij deze divisie worden uitgefaseerd. Onderhavige vervanging betekent dat nu vier Sowjet divisies voorzover bekend zijn uitgerust met de SS-21. Alle divisies behoren tot het 3e Stootleger. Naar verwachting zullen alle FROGs-7 bij de Sowjet troepen in de DDR door de SS-21 worden vervangen. Eén en ander betekent een belangrijke verbetering, m.n. op het gebied van bereik en nauwkeurigheid.

STRATEGISCHE RAKETTROEPEN

30. Sowjet-Unie SS-20 ontwikkelingen. De SS-20 IRBM basis bij KIVERTSY in het Westelijk deel van de Sowjet-Unie is thans operationeel. Er zijn nu 39 operationele SS-20 complexen met in totaal 351 (9 x 39) lanceer-
inrichtingen.

Commentaar: In het Westelijk deel van de SU was KIVERTSY de laatste basis die nog onder constructie was. Inmiddels is in het Oosten, nabij KANSK, een nieuwe SS-20 site in aanbouw.

31. Sowjet-Unie/ABM-ontwikkelingen. De bouw van ABM-lanceercomplexen in de Sowjet-Unie vindt gestaag voortgang. Het betreft hier vier lanceercomplexen in een ring op 21 km afstand van Moskou, alsmede één in de nabijheid van de PUSHKINO Phased-Array radarinstallatie en complexen op twee van de vier ABM-GALOSH installaties. In totaal zijn nu 64 lanceersilo's en een Command & Control Silo in aanbouw (zie ISAM 10/82, Hoofdstuk I, pt. 8). Tesamen met de nog operationele (bovengrondse) GALOSH lanceer-
inrichtingen nadert de SU nu de limiet van de 100 toegestane lanceer-
inrichtingen in het kader van de ABM-treaty.

MILITAIR ALGEMEEN

32. "Dummy" NAVO materiaal bij WP-strijdkrachten. Zoals aan NAVO-zijde reeds enige jaren gebruik wordt gemaakt van "dummy" (w.o. opblaasbare "dummies" van T-62, BMPs, etc.) WP materiaal voor gesimuleerde lucht-
grond aanvallen tijdens FAC oefeningen en "range-missies", zo blijkt aan WP zijde dit ook te gebeuren. Op een oefenterrein nabij JAWORZE in N-W Polen werd onlangs nagebouwde NAVO uitrusting waargenomen. Het betrof hier o.a. de PERSHING^I, het "KANONEN JAGDPANZER", alsmede de HONEST JOHN. Onderstaande 3 foto's geven e.e.a. duidelijk weer.

Foto 8: PERSHING^I Dummy.

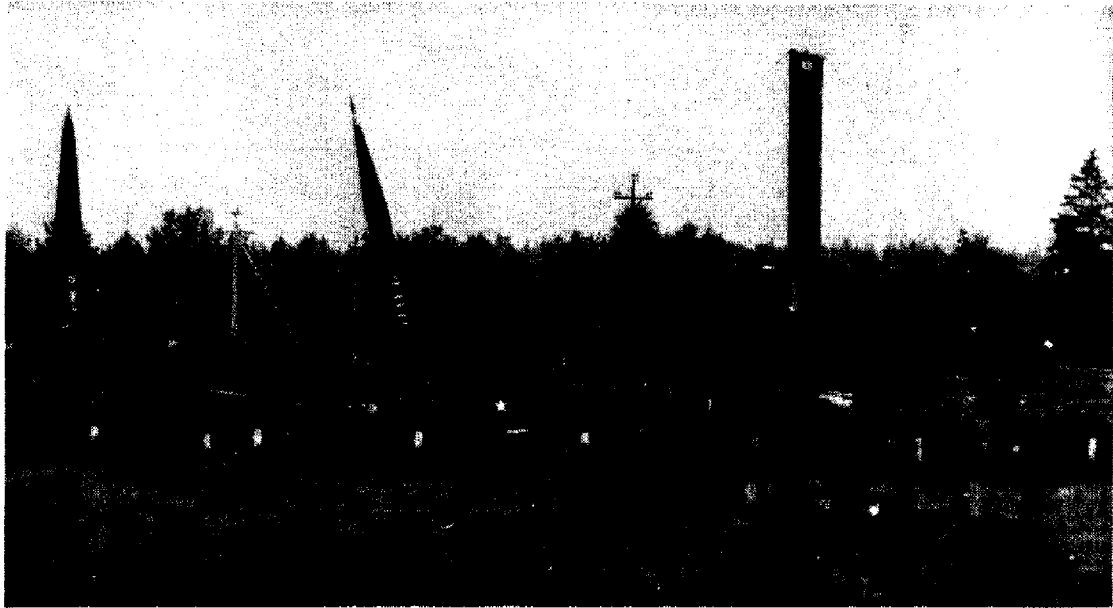

Foto 8: PERSHING^I Dummy.

Foto 9: HONEST JOHN Dummy.

Foto 10: KANONEN

Foto 10: KANONEN JAGDPANZER Dummy.

33. Camouflage bij WP LSK. De laatste jaren heeft óók bij de WP LSK het zgn. "Camouflage and Concealment" programma grote aandacht gekregen. Dit heeft geleid tot de camouflage van diverse soorten uitrustingen, grondstations (radar), g/l Geleide Wapen stellingen, alsmede van vliegtuigshelters en vliegtuigen. De patronen zijn veelal kleurrijk (geel/bruin) en grillig, alhoewel e.e.a. sterk van het object afhangt. Evenals in het Westen zijn de gevechtsvliegtuigen en gevechtshelikopters van de WP LSK in steeds grotere aantallen voorzien van een taakgerichte camouflagebeschildering. Voorheen waren m.n. alle jagers aluminiumkleurig en tevens voorzien van een felgekleurde (blauw, rood, geel) nummering. Dit had o.a. te maken met het regiment waartoe het vliegtuig behoorde. Na de introductie van specifieke grondsteun vliegtuigen en helikopters, die met camouflagepatronen waren beschilderd, zijn de WP LSK (met name de Sowjet LSK) ertoe overgegaan óók de jagers hiervan te voorzien. Momenteel is het zo dat alle nieuwe vliegtuigen voorzien zijn van een specifieke beschildering (bij gevechtshelikopters o.a. ter beperking van de "IR-signature"). Bij de bommenwerpers (middelzwaar en zwaar) alsmede bij de transportvliegtuigen, heeft e.e.a. zeer incidenteel plaatsgevonden. Naast het gebruik van speciale verf wordt bij grond-(radar)stations, shelters, gebouwen t.b.v. de logistiek, alsmede g/l Geleide Wapen stellingen nog veel gebruik gemaakt van speciaal geprepareerde camouflagepatronen. Deze patronen zijn ook nog veel in gebruik t.b.v. de vliegtuigen bij de NSWP LSK waar veel van deze toestellen nog "zilverkleurig" zijn. Over tone-down van start- en rolbaanstelsels bij de WP LSK is weinig bekend. Alhoewel kleurenfoto's de beste weergave vormen van dit aspect geven onderstaande foto's toch enige indruk van de huidige toepassingen.

Foto 11: Sowjet FLOGGER-D

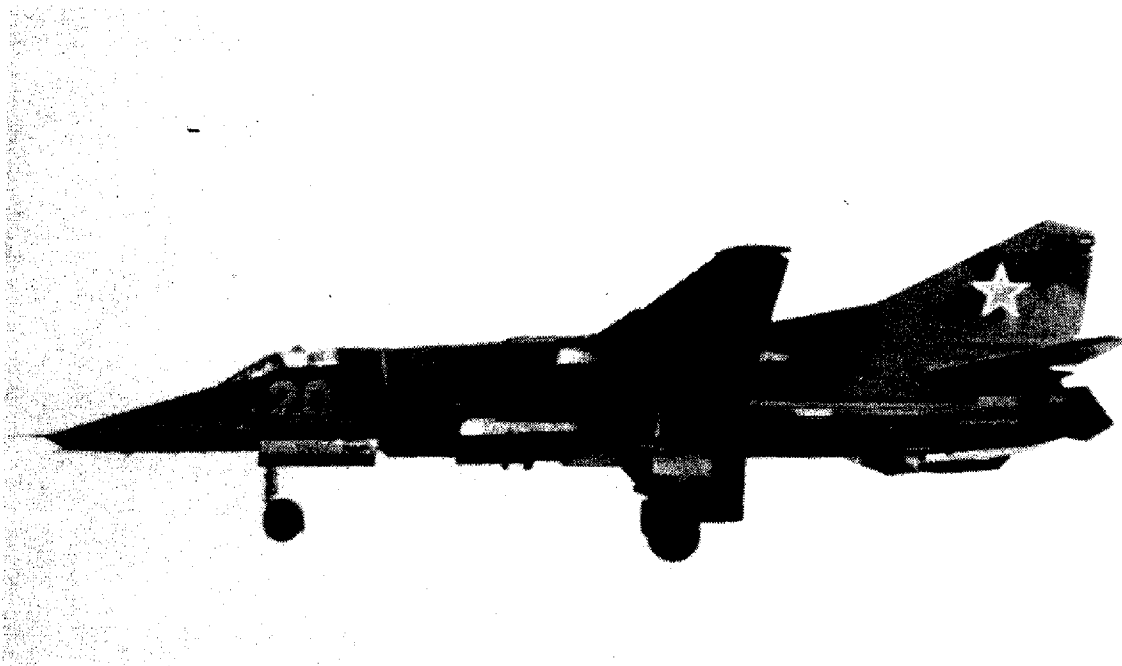

Foto 11: Sowjet FLOGGER-D met camouflagedpatroon.

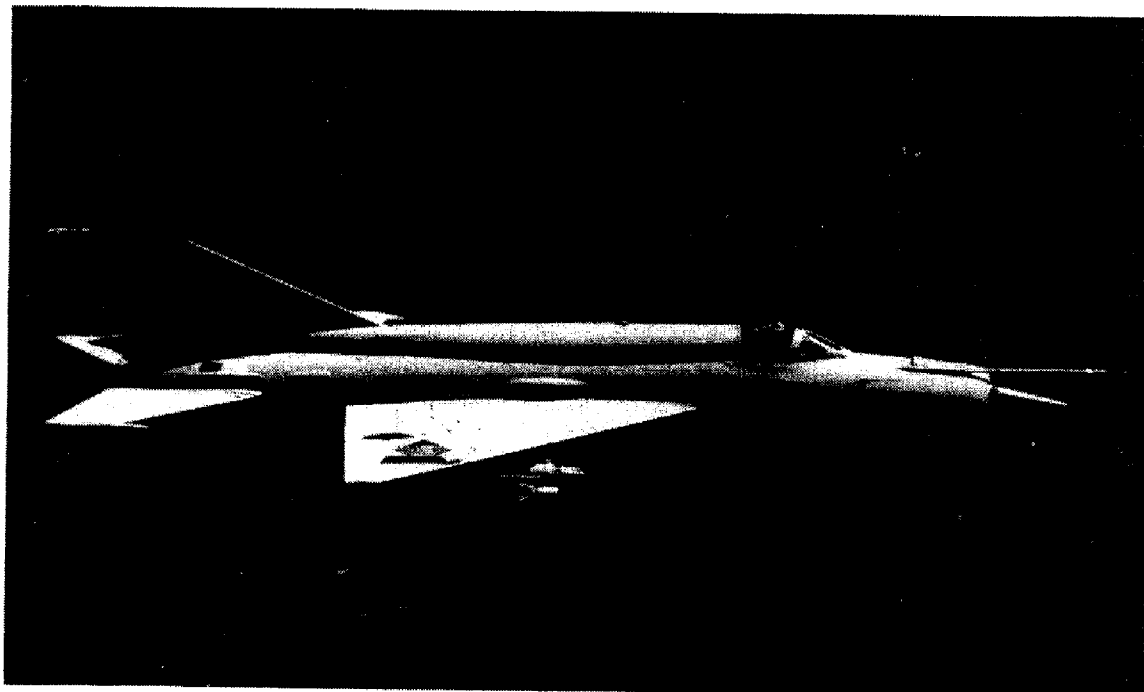

Foto 12: NVA FISHBED-J metaalkleurig.

Foto 13: FLAT FACE

Foto 13: FLAT FACE boven gecamoufleerde bunker.

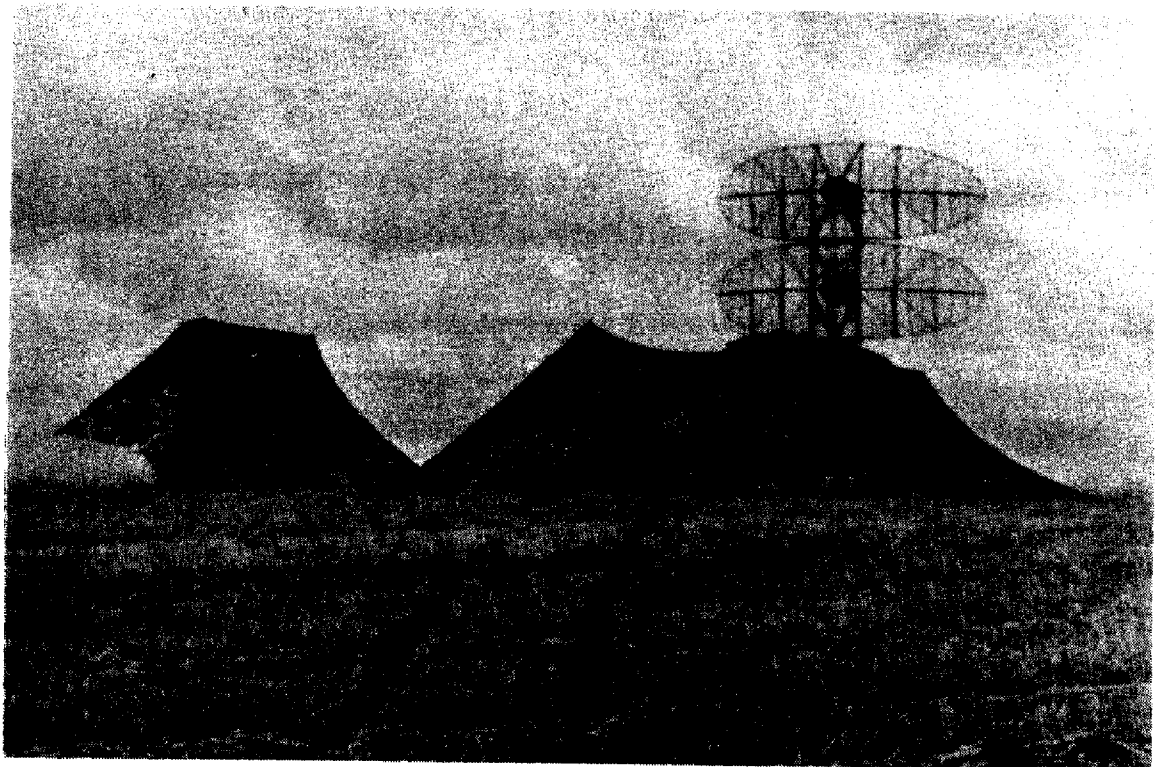

Foto 14: FLAT FACE onder camouflagenetten.

Foto 15: Metaalkleurig

Foto 15: Metaalkleurig gevechtsvliegtuig onder camouflagenet.

MILITAIR ALGEMEEN/OVERIGE GEBIEDEN

[REDACTED]

[REDACTED]

35. Onderstaand zijn

35. Onderstaand zijn vier foto's opgenomen die een beeld geven van het transport van het per schip in Syrië aangevoerde SA-5 materieel.

Foto 16: Mogelijk SA-5 missile in "CANNISTER" onder zeil op transportvoertuig.

Foto 17: Idem

Foto 18: Transportvoertuig

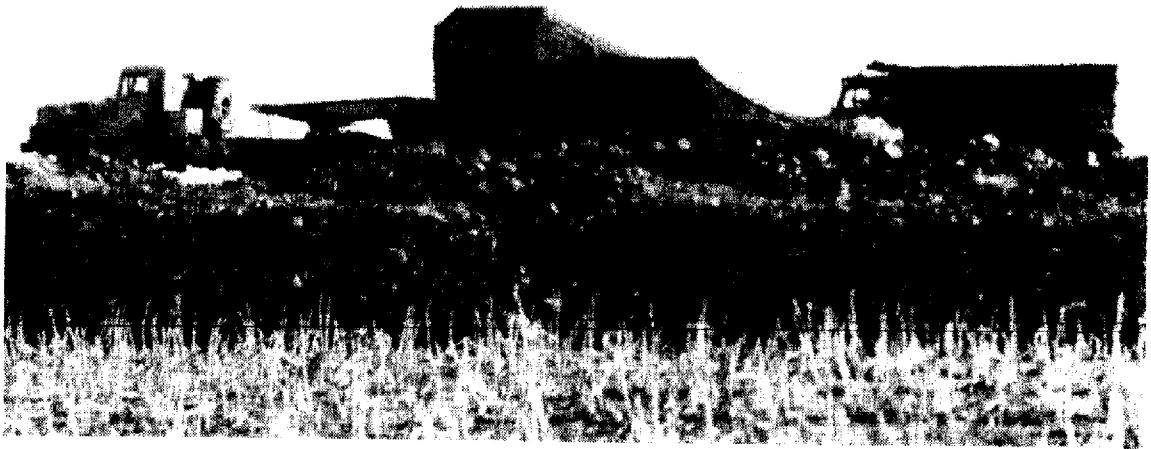

Foto 18: Transportvoertuig met mogelijk SA-5 lanceerplatform.

Foto 19: Mogelijk SA-5 "reload" voertuig.

36. Syrië helikopter ontwikkelingen. In ISAM 1/83, Blz. I.15, pt. 37, is melding gemaakt van de leverantie door de Sowjets van 3 HIPs, type -J of -K. Inmiddels is uit fotoconfirmatie vastgesteld dat de op MEZZEH gestationeerde EW-helikopters van het type -K zijn. Onderstaande foto toont één van betrokken HIPs naast een zgn. "double-type shelter".

Foto 20: HIP-K,

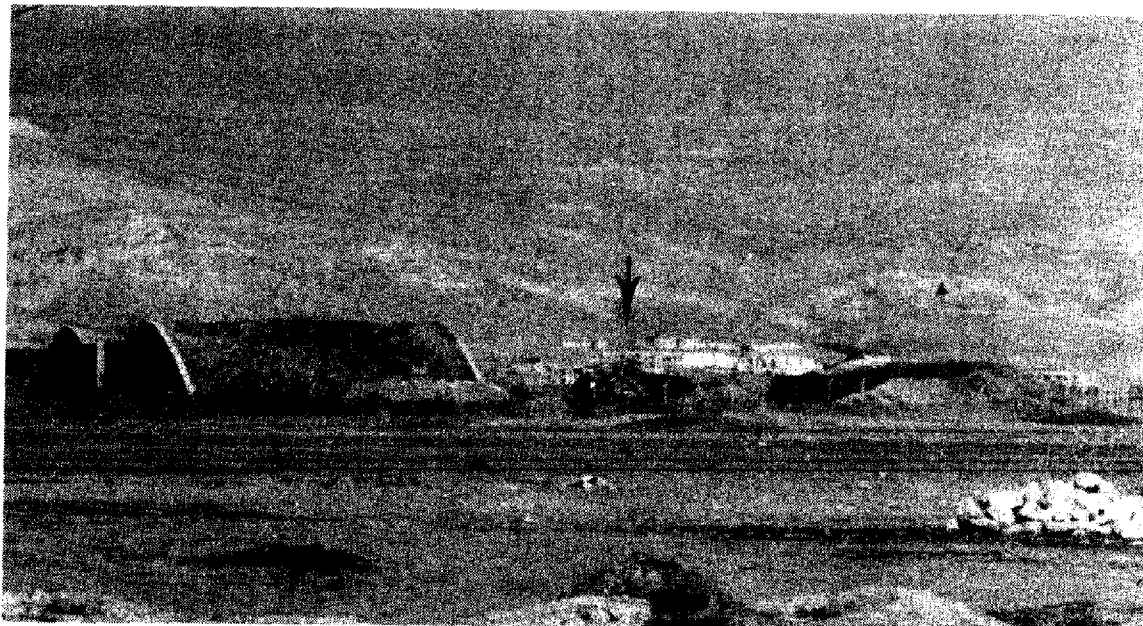

Foto 20: HIP-K gestationeerd op MEZZEH in Syrië.

37. Syrische FLOGGER uitgerust met AA-6/ACRID. Uit betrouwbare informatie is gebleken dat Syrische MIG-23/FLOGGERS zouden zijn uitgerust met de AA-6/ACRID.

Commentaar:

38. Syrië - Bouwactiviteiten in relatie tot verbeterde C3 capaciteit. Op de bij HOMS gelegen radarsite is men halverwege gevorderd met de bouw van een grote "Command-Control and Communications" (C3) bunker. Eind december werd begonnen met de bouw van deze installatie, die plm. drie km West-Zuidwest van het SA-5 complex is gelegen. De installatie die naar verwachting door Sowjets zal worden bediend, zal hoogst waarschijnlijk fungeren als LVD-commandocentrum en verantwoordelijk zijn voor de automatische verwerking van "early warning" gegevens. Na voltooiing zal het complex beschikken over een uitgebreide, moderne C3-capaciteit en dienen als commandopost van de Noordelijke LVD-sector, hetgeen een aanzienlijke verbetering van de Syrische luchtverdediging tot gevolg zal hebben.

39. Syrië - Stationering

SLAGORDE AFGHAANSE/SOWJET LSK

SHINDAND

* 16 SU-17
+ 16 MIG-21
* 24 SU-25
* 12 MI-24
* 12 MI-8
+ ? MI-6
* 2 YAK-28

HERAT

+ 35 L-39
+ ? SU-7
+ 18 MIG-17
+ ? MI-24
+ ? MI-8
+ ? MI-6
+ 30 IL-28

CHAKH CHARAN

* 3 MI-6
* 8 MI-8

KANDAHAR

* 16 MIG-21
* 12 MI-24
* 12 MI-8
+ ? MI-8
+ 52 MIG-17
* 2 YAK-28

KUNDUZ

* 12 MI-24
* 12 MI-8

JALALABAD

* 24 MI-24
* 24 MI-8
+ 18 MI-24
+ 68 MI-6

BAGRAM

* 16 MIG-21
* 16 MIG-23
* 16 SU-17
+ 10 SU-7
+ 19 MIG-17
+ 16 SU-20/22
* 12 MI-24
* 12 MI-8
* 2 YAK-28

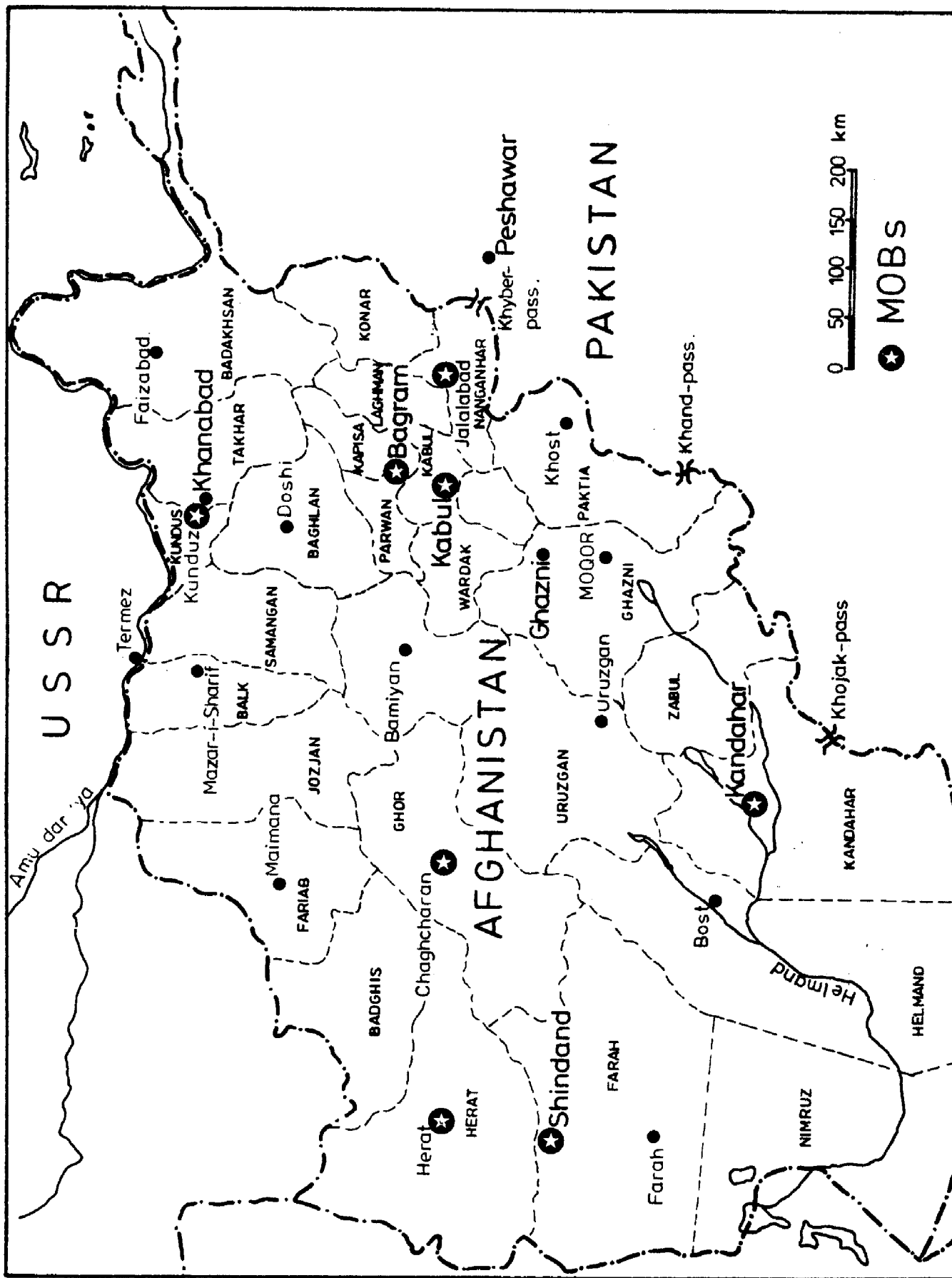
KABUL

* 16 MIG-21
* 12 MI-24
* 12 MI-8
* 3 MI-26
* ? AN-26
* ? IL-14
* ? AN-12
+ 10 IL-14
+ 6 AN-2
+ 10 AN-26

DEHDADI

Vliegschool met wisselende bezetting

* Sowjet LSK
+ Afghaanse LSK

NIEUWE PLANNEN VAN DE GENERAALS ¹⁾

1. In het weekend van 22 en 23 januari j.l. vergaderden in Wenen enekel leden van de groep "Generaals voor de Vrede en Ontwapening". Dit samenwerkingsverband van buiten-dienst-generaals en -admiraals uit negen verschillende NATO-landen telt momenteel veertien leden. Het initiatief tot het vormen van de groep werd genomen op het in september 1980 door de Wereldvrede Raad (WVR) georganiseerde "Wereldparlement van Volkeren voor de Vrede" in Sofia. De belangrijkste gezamenlijke activiteiten waren sindsdien het publiceren van het boek "Generale für den Frieden" (juni 1981), het opstellen van een memorandum (presentatie: november 1981, Den Haag), het houden van een Weense werkbijeenkomst (februari 1982) en het uitgeven van een verklaring naar aanleiding van de tweede buitengewone zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties over ontwapening (pers-conferentie: juni 1982, Bonn).

2. Daarna werd het wat stil rondom de ex-generaals. Het plan om in het najaar van 1982 een ontmoeting tussen vertegenwoordigers van de groep en collega's uit het Oostblok te organiseren is om vooralsnog onbekende redenen niet ten uitvoer gelegd. Het was daarom na een periode van betrekkelijke stilte dat vorige maand in Wenen de tweede Weense werkbijeenkomst werd gehouden. Net als bij eerdere samenkomsten werd een verklaring opgesteld, ditmaal gericht aan de Rooms-katholieke bisschoppen in de Verenigde Staten, waarin werd uitgesproken dat "het opstellen van het herderlijk schrijven tegen het dreigende gevaar van een kernoorlog, als een waardevolle bijdrage ter afwending van een nucleaire catastrofe gewaardeerd" werd. Voorts kon de Oost-Europese pers uit uittalingen van deelnemers aan het Weense beraad weer enige opmerkingen selecteren die van begrip voor het Sowjet-standpunt met betrekking tot de kernwapenproblematiek getuigd. Dat begrip richtte zich in het bijzonder op de kort tevoren gelanceerde Oost-Europese voorstellen terzake ²⁾.

3. Uit de bespreking van de plannen voor het komende jaar kon worden afgeleid dat de "Generaals voor de Vrede" een belangrijke bijdrage willen gaan leveren aan het welslagen van de "Wereldassemblée van volkeren voor de vrede en het leven, tegen de kernoorlog", een groots wereldvredecongres ³⁾ dat door de WVR wordt voorbereid. Bij die gelegenheid (15-19 juni a.s. in Praag) zullen ex-militairen uit Oost en West in een aparte sub-groep met elkaar vergaderen.

4. Daarna zullen de generaals zich richten op hun deelname aan de "Tweede Weense Dialoog", die van 14 tot 17 november a.s. zal plaatsvinden. Die "Dialoog", die als ondertitel "Internationale Conferentie voor Ontwapening en Ontspanning" heeft meegekregen, is een vervolg op de Dialoog-conferentie die van 29 januari t.e.m. 1 februari 1982 in Wenen gehouden werd. Net als toen treedt voor de "Tweede Weense Dialoog" het Internationale Liaison-forum van Vredeskrachten (ILF) als initiatiefnemer op. Het ILF is een door de WVR opgerichte en ook grotendeels door WVR-prominenten bemande organisatie, die gebruikt wordt bij pogingen om in het kader van de pro-Sowjet-beïnvloeding ook diegenen te bereiken die door rechtstreeks van de WVR afkomstige uitnodigingen zouden worden afgeschrikt.

5. Dat de groep

1) Zie ISAM 3/82, Hoofdstuk III.

2) Neues Deutschland, 24 en 25 januari 1983.

3) Zie ISAM 12/82, Hoofdstuk III.

5. Dat de groep generaals b.d. zich zo inspant om een bijdrage te leveren aan WVR-manifestaties behoeft geen verwondering te wekken. Vier leden van de groep zijn innig met de WVR verbonden:

- [REDACTED] weliswaar geen WVR-lid, maar parapedaard op menige WVR-bijeenkomst, voorzitter van de Italiaanse "Lotta per la Pace", een organisatie waarmee zelfs de PCI sinds kort niet meer wenst samen te werken omdat PASTI een te uitgesproken pro'Sowjet-koers vaart;
- [REDACTED] vice-president van de WVR, ex-president van Portugal;
- [REDACTED], lid van de WVR, lid van het Nationaal Bureau van de Franse "Mouvement de la Paix", een PCF-mantelorganisatie, en
- [REDACTED], lid van de WVR, voorzitter van het Griekse comité tegen buitenlandse militaire bases, vice-president van de EEDYE (het met de WVR verbonden Griekse comité voor Internationale Ontspanning en Vrede).

AANHANGSEL: Deelname aan activiteiten.

DEELNAME AAN ACTIVITEITEN

	juni '81	nov '81	febr '82	juni '82	jan '83
	boek	memorandum (Den Haag)	Wenen	Verklaring (Bonn)	Wenen
gen.b.d. BASTIAN (BRD)		x		x	x
gen.b.d. Von BAUDIJSSEN (BRD)	x				
gen.b.d. CHRISTIE (Noorwegen)		x	x	x	
gen.b.d. Da COSTA GOMEX (Portugal)	x	x		x	
gen.b.d. HARBOTTLE (GB)	x		x	x	x
gen.b.d. KOUMANAKOS (Griekenland)	x	x	x	x	x
adm.b.d. LEE (VS)	x		x		
gen.b.d. Von MEIJENFELDT (Nederland)	x	x	x	x	x
gen.b.d. PAPASPYROU (Griekenland)				x	
adm.b.d. PAPATHANASSIOUS (Griekenland)					
gen.b.d. PASTI (Italië)	x	x		x	x
adm.b.d. SANGIUNETTI (Frankrijk)	x	x		x	
gen.b.d. TOMBOPOULOS (Griekenland)				x	x
gen.b.d. VOLLMER (BRD)				x	

[REDACTED]

HOOFDSTUK II - MOGELIJKE "COUNTER-AIR"-OEFENING VAN TWEE
JABOWREGIMENTEN VAN DE GSFG-LSK

INLEIDING

1. Zeer recent hebben twee jagerbommenwerperregimenten van de GSFG-LSK (hierna te noemen rgt "A" en rgt "B") resp. uitgerust met FLOGGERS-D/J en FITTERS-D deelgenomen aan een aanvalsoefening in twee fasen, waarbij zeer waarschijnlijk het aanvallen van een vliegveld werd beoefend, in dit geval gesimuleerd gesitueerd op een "range". Tijdens deze oefening was het opvallend dat de jabows van rgt "A" gedeeltelijk werden geescorteerd door FLOGGERS-G van een jagerrgt, terwijl de jabows van rgt "B" op de heenroute door FLOGGERS-G van een ander jagerrgt werden onderschept. Tijdens beide fasen van de oefening werd "stand-off ECM support" door HIP-J/K helicopters uitgevoerd.

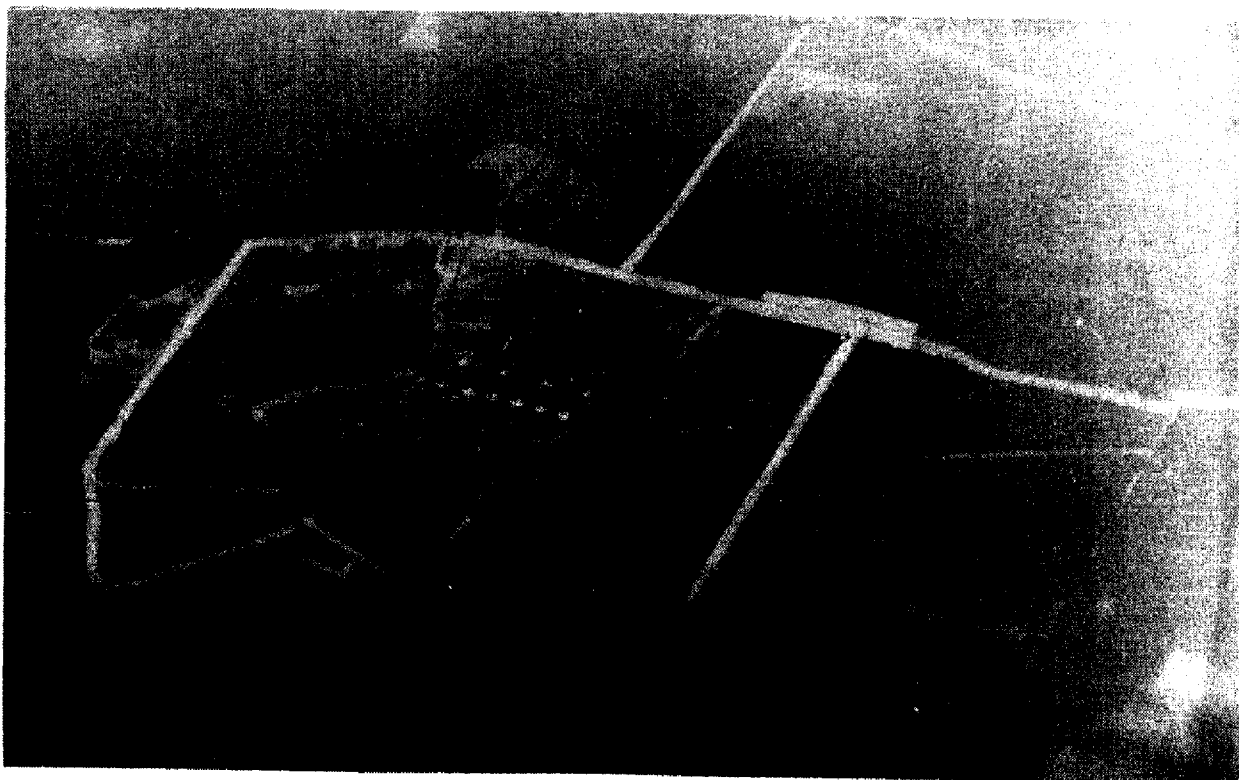

Foto: Schiet/bom range t.b.v. LSK in de DDR.

1e FASE

2. Tijdens de eerste fase van de oefening, die ongeveer een uur in beslag nam, voerden ongeveer 25 FLOGGERS-D/J (rgt "A") aanvallen op de range uit met "live"-bewapening. Gedurende het gehele tijdvak was er tenminste één "pair" boven de range. Gevlogen werd in 12 "pairs" en 1 "single". De vliegtuigen naderden het doel op een hoogte van +300 m, dezelfde hoogte

als tijdens de aanval. Tijdens de route naar het doel voerden tenminste 7 "pairs" anti-SAM en anti-fighter manoeuvres uit, bestaande uit een "zig-zag"-koers (60° links/rechts). Door 10 "pairs" werden drie aanvallen uitgevoerd, waarbij het merendeel een gemixte bewapening voerde, t.w. bommen, raketten en boordwapens. De FLOGGER-vliegers pasten in het algemeen niet de gebruikelijke tactiek van een eerste familiarisatie-"run" toe, maar wierpen direct bij de eerste "pass" hun bewapening af. De aanvallen werden "fanatiek" en professioneel uitgevoerd. De vleugelstelling van de FLOGGERS bedroeg in alle gevallen 45° en er werd gevlogen met "military power" (d.w.z. "full power" zonder gebruik van A/B). Diverse aanvalsprofielen werden waargenomen, w.o. de horizontale vlucht, aanval onder een duikhoek, al of niet uit een bocht. Na het voltooien van de aanvallen werd het doelgebied verlaten op een hoogte van +600 m.

3. Escorte. Het tweede "pair" FLOGGERS-D/J dat betrokken was bij de aanval werd geescorteerd door 2 FLOGGERS-G. Deze laatste gingen ten Z. van hun thuisbasis in "orbit", in afwachting van de komst van het "pair" D/J's. Na +5 min. werden de G's gedirigeerd naar de formatie D/J's en begeleidden deze naar het doel. Zij vlogen hierbij op ongeveer gelijke hoogte (+300 m) vlak achter de D/J's. Bij de nadering van het doel klommen de jagers naar 2000 m. en gingen in orbit iets ten N. van het doel. Zij vlogen hierbij ook tot op een hoogte van 4000 m. Op het tijdstip dat de jabows hun aanvallen hadden voltooid verlieten de jagers het gebied en keerden terug naar hun thuisbasis.

4. Onderscheppingen. In een volgend tijdsbestek van de eerste fase werden FLOGGERS-G van een ander jagerrgt. als "fighter" ingezet tegen FLOGGERS-D/J op weg naar de hierboven genoemde range. Tegen meerdere "pairs" FLOGGERS-D/J werden verscheidene intercepties uitgevoerd met gebruik van IRSTS (Infrared Search and Track System), m.g.v. boordwapens (gesimuleerd), waarbij de jagers elkaar een zekere mate van zgn. "mutual support" gaven, m.n. tijdens de "attack-run" van de wingman, bleef de leider in een "covering"-positie boven en achter eerstgenoemde. De jabows pasten "evasive manoeuvres" toe, o.a. een "zig-zag"-koers (60° links/rechts) en opereerden tevens met internal ECM-apparatuur. Het werd echter niet duidelijk of dit laatste wel of niet was gericht tegen de boordradar van de jagers. Het toepassen van het IRSTS geeft hierover ook geen uitsluitsel, omdat bekend is dat de boordradars van de FLOGGER-G problemen geeft (main beam clutter) bij het opsporen van laag vliegende doelen.

5. Stand-off jamming. Stand-off ECM ondersteuning werd tijdens deze eerste fase verleend door twee HIP-helicopters van het type J/K, die een orbit op +40 km oost van het aanvalsdoel vlogen. Gedurende ruim één uur waren de A343 CHIPTHORN communicatie-jammers van deze heli's bij tussenpozen in functie. Zij bestreken het frequentie-spectrum tussen 130 en 158 Mhz. (breedband-ruis).

2e FASE

6. Tijdens deze fase van eveneens ruim een uur, voerden FITTERS-D van rgt "B" aanvallen uit op genoemde range. Deze serie werd geopend met drie aanvallen door een "single", waarbij tenminste éénmaal bommen werden afgeworpen. De volgende aanvallen werden uitgevoerd door 2 "pairs", een formatie van vier en een "single". Alle maakten een aanval met bommen, gevolgd door een "strafing pass". Alle jabows vlogen op de route naar het doel op een hoogte van 600 m, dezelfde hoogte als tijdens de aanval.

De terugroute vond plaats op 1200 m. De hiervoor genoemde FITTER-aanvallen werden direct gevolgd door aanvallen van 25 FLOGGERS-D/J (12 "pairs" en 1 "single") van rgt "A". Deze FLOGGERS vlogen op de heenroute op een hoogte van 600 m en daalden in het doelgebied naar 300 m. De terugroute vond plaats op 600 m. De karakteristieken van de aanvallen alsmede de bewapening waren identiek aan die gedurende de 1e fase. Ongeveer 16 vliegers hadden reeds eerder aan de 1e fase deelgenomen. Zoals eerder (zie pt. 3) werd ook nu het tweede "pair" geescorteerd door FLOGGERS-G. Het scenario was identiek. Ook nu werden diverse intercepties op de jabows uitgevoerd m.d.v. dat de jabows vlogen op 600 m en de jagers op 1200 m. De jabows pasten nu geen ECM toe maar voerden wel anti-SAM/fighter manoeuvres uit. De AI-radar werd in deze gevallen wel gebruikt aangezien de gevlogen hoogten hier beter voor aangezien de gevlogen hoogten hier beter voor geëigend waren.

7. Vervolgens kwamen weer 16 jabows van rgt "B" in actie (1 x formatie van 4, 4 x 1 "pair" en 4 "singles"). De aanval was identiek aan die als vermeld in pt. 6. Op de route naar het doel voerde tenminste één formatie van 4 "evasive"-manoeuvres uit.

8. Stand-off jamming. Gedurende vrijwel de gehele tweede fase werd stand-off ECM-ondersteuning verleend, op de wijze zoals beschreven onder pt. 5.

CONCLUSIE

9. Het hierboven beschreven oefeningspatroon maakt kennelijk een min of meer vast onderdeel uit van het JOP. Soortgelijke oefeningen werden beschreven in ISAM 9/82, Hfdst.II (para 10 t/m 13) en in ISAM 10/82, Hfdst.I (para 18 en 19), oefeningen resp. waargenomen in oktober 1981 en oktober 1982. Alhoewel er onderling tussen de oefeningen verschillen zijn waar te nemen (wel of niet gebruik van chaff-rockets, escorte door jagers etc.) is er geen sprake van belangrijke wijzigingen in de tactiek.

10. Alhoewel de HIP-jammers bij dit type oefeningen steeds worden ingezet op een afstand van +40 km van het doel, reikt de invloed ervan tot een afstand van 100 km (zie voor meer info ISAM 5/82, Hfdst.III). Tenslotte moet worden opgemerkt dat het doel(-gebied) bij alle oefeningen op korte afstand van de vliegvelden was gelegen (+50 km).

17 A 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

HOOFDSTUK IV - ANALYSE VAN HET VliegVERKEER VAN DE GSFG- LSK IN DE DDR GEDURENDE HET JAAR 1982

ALGEMEEN

1. Het totale aantal vliegbewegingen in 1982 bedroeg 149.000 (1981: 171.000). T.o.v. 1981 betekent dit een afname van +12.8%. Het aantal sorties bij de jager- en jabowregimenten verminderde met enige duizenden sorties (resp. 10.000 en 6.300), terwijl de afname te vinden bij de verkennings- en gevechtsheliregimenten, vnl. ligt bij de gevechtshelirgtn, t.w. 5.500.

JAGERREGIMENTEN

2. Het totale aantal sorties beliep in 1982 +60.000 (- +10.000 t.o.v. 1981). Het aandeel van de gevechtstraining (1e en 2e rol) steeg met 2.9% naar 43.1%. Het aandeel betreffende de secundaire rol steeg met 0.8% naar 6.2%. De zgn. algemene vliegtraining daalde met 2.9% naar 56.9%.

JABOWREGIMENTEN

3. Het totale aantal sorties liep in 1982 terug met +6.300 naar 33.500. Het aandeel van de gevechtstraining (1e en 2e rol) daalde met 5.9% naar 35.3%. Het aandeel betreffende secundaire rol daalde met 0.8% naar 3%. De zgn. algemene vliegtraining nam met 5.9% toe en bedroeg 64.7%.

VERKENNINGSREGIMENTEN

4. Het totale aantal sorties liep in 1982 terug met +900 en bedroeg 12.000. Hiervan werd 61.7% gevlogen in het kader van de zgn. algemene vliegtraining. 38.2% had betrekking op de gevechtstraining (1e en 2e rol). 5.5% had betrekking op de secundaire rol (ground attack en air defence).

GEVECHTSHELIREGIMENTEN

5. Door de vijf gevechtsheliregimenten werden in totaal 43.000 (- 5.500 t.o.v. 1982) sorties gevlogen. +61.6% werd besteed aan de algemene vliegtraining, terwijl +19.9% betrekking had op de gevechtstraining. Overige sorties (liaisonvluchten, transportvluchten etc.) bedroegen +18.5%.

VliegONGEVALLen

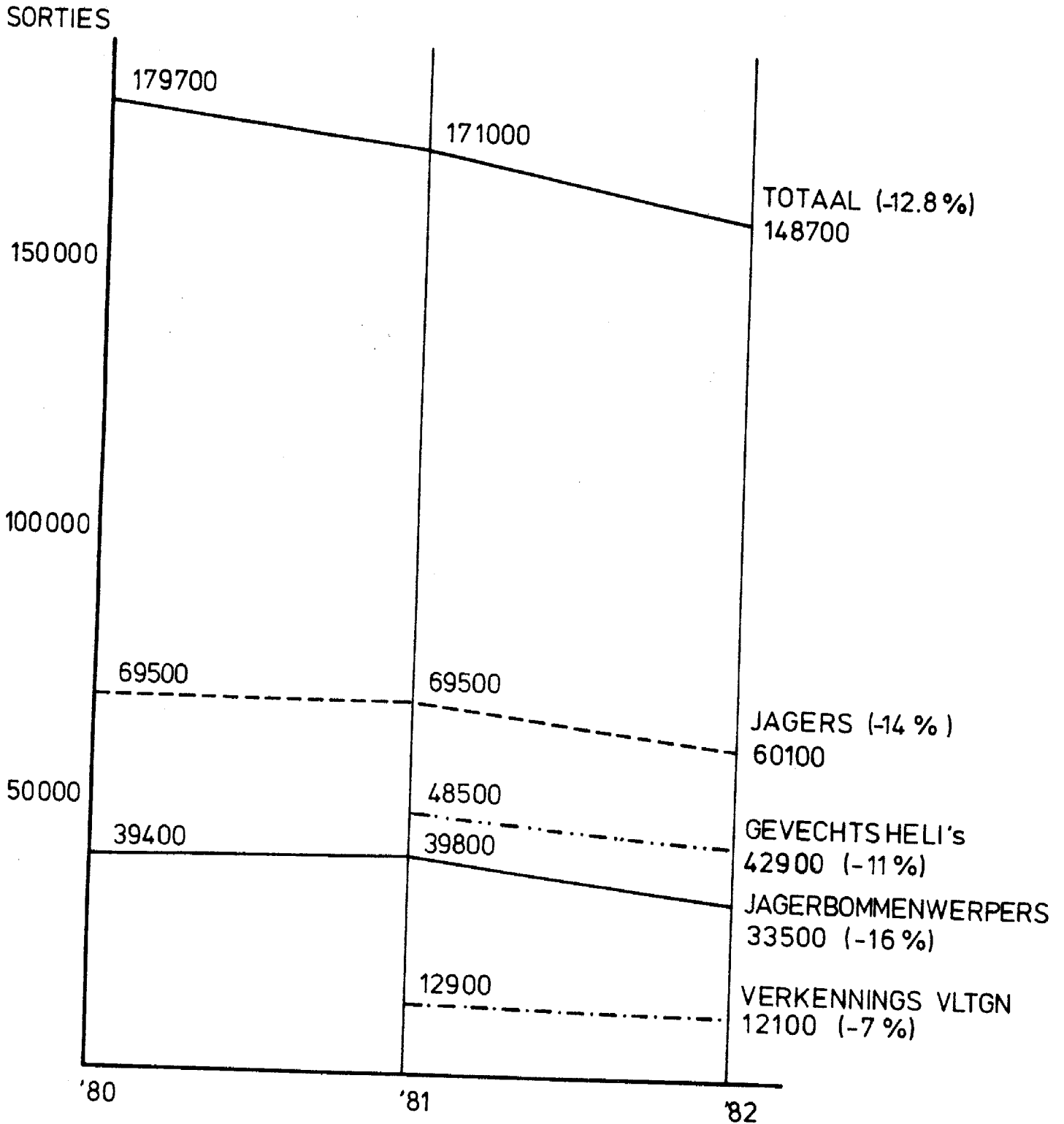
6. De GSFG-LSK verloren - voorzover bekend - vier (1981: zes) gevechtsvliegtuigen. Aangenomen dat een gemiddelde sortie 35 minuten in beslag neemt, bedroeg het totaal aantal vlieguren 87.000. Doordat het totale vliegverkeer met +13% terugliep, betekent e.e.a. een lichte stijging van de ongevalsratio.

EVALUATIE

EVALUATIE

7. De teruggang in het totale aantal sorties vindt waarschijnlijk zijn oorzaak in het toegenomen aantal optredende vliegstiltes (zie voor een beschouwing over dit onderwerp ook Hfdst.II van ISAM 10/81) en tijdelijke vermindering van het aantal vliegers, veelal in verband met conversies. Een andere reden kan zijn de toename in simulatortraining bij de invoering van de 3e generatie wapensystemen. Hieraan kan echter deels ook de reden van brandstofbesparingen ten grondslag liggen.
8. Het ongevalpercentage was in 1982 vrijwel gelijk aan dat van 1981.
9. Zoals ook in 1981, vond een verschuiving plaats ten gunste van het percentage gevechtstraining (+3%), m.n. bij de jagerregimenten. Dit is opmerkelijk omdat bij het jagerrgt. FINOW een gedeeltelijke conversie (naar FOXBAT-E) plaatsvond, waardoor de inzetbaarheid (tijdelijk) terugliep. Door de conversies bij de jabowrgtn. NEURUPPIN en BRAND was het aandeel van de zgn. algemene vliegtraining aanmerkelijk hoger dan in 1981. Omdat onder dit type training statistisch gezien ook de voor jabowrgtn belangrijke navigatietraining valt, mag niet geconcludeerd worden dat ook de gevechtswaarde zonder meer is teruggelopen. Bij een vergelijking van de aantallen sorties van de gevechtshelirgtn valt op, dat in 1981 alle vijf rgtn qua aantal gevlogen sorties op gelijk niveau lagen (9600), in tegenstelling tot 1982, waarin tussen de diverse rgtn belangrijke verschillen lagen. Twee regimenten (PARCHIM en STENDAL) scoorden duidelijk boven een gemiddelde van 8.600 sorties, terwijl de overige drie regimenten aanmerkelijk daaronder lagen. De reden hiervan is niet bekend.
10. Belangrijke wijzigingen in de inzet van de diverse wapensystemen (primaire rol) konden niet worden vastgesteld, m.d.v. dat bij de verkenningsrgtn een lichte stijging van het aandeel "secondary rôle-missions" te constateren viel.

ONTWIKKELING SORTIES GSFG - LSK 1980 - 1982

HOOFDSTUK V - DE BELANGRIJKSTE VERANDERINGEN BIJ DE WP-LSK
GEDURENDE HET TWEEDE HALFJAAR 1982

INLEIDING

1. Naar aanleiding van de onlangs op SHAPE gehouden WP slagorde conferentie (AOBAC Part I) volgt een overzicht van de belangrijkste veranderingen bij de WP-LSK gedurende het tweede halfjaar van 1982. Voor de zuiver numerieke wijzigingen wordt overigens verwezen naar de AIV-appreciatie van de offensieve luchtdreiging (AIV/0925/J-82, d.d. 7 sept 1982), die z.s.m. zal worden aangepast, alsmede naar de diverse NAVO-rapportages op het gebied van slagorde.

TAKTISCHE LUCHTSTRIJDKRACHTEN

2. "Forward area". Allereerst een samenvatting van de voornaamste wijzigingen binnen de LSK in de DDR, Polen en Tsjechoslowakije.

a. DDR.

- (1) LSK van de GSFG. V.w.b. de jagerregimenten werd de reductie vastgesteld van het aantal FLOGGERS-B (45→30) alsmede de introductie van 14 FOXBATs-E op het vliegveld FINOW. Bij de jabowregimenten is vermeldenswaard de algehele uitfasering van de FITTER/MOUJIK op BRAND, terwijl er momenteel 34 FENCERS (mod-C) in het bestand van dit regiment zijn opgenomen. Het jabowregiment NEURUPPIN bestaat na een algehele conversie uit 6 FITTERS-G en 45 FITTERS-H mod, later genoemd als FITTER-K. Zgn. "Divisional Fire Support Units" (FSU) in oprichting werden onderkend op ZERBST (5 HINDs-D); MERSEBURG (3 HINDs-D) en HASSLEBEN (5 HINDs-D/E, 17 HOPLITEs en 4 HIPs-C). Op een aantal andere vliegvelden werden wijzigingen in het helikopterbestand (zowel qua aantal als type) opgebracht.
- (2) NVA luchtstrijdkrachten. Bij diverse "Fixed-Wing" eenheden werden belangrijke wijzigingen vastgesteld. Op PEENEMUNDE zijn 24 FLOGGERS-G geïntroduceerd, terwijl het gehele FISHBED/MONGOL bestand werd afgevoerd. De toestellen zijn opgevoerd in het bestand van PRESCHEN. Op ROTHENBURG nam het aantal MONGOLs, afkomstig van diverse NVA regimenten, toe met 12 tot een totaal van 28. Aan het FISHBED-Jx bestand van ROTHENBURG werden 2 toestellen toegevoegd. Het FLOGGER-H squadron op DREWITZ verloor in de verslagperiode één toestel hetgeen de sterkte op 21 toestellen brengt. De jagerwing COTTBUS is in haar geheel overgeplaatst naar HOLZDORF (voorheen onbezet), waarna COTTBUS de thuisbasis werd van het HIND/HIP-F bestand van BRANDENBURG-BRIEST. De overige helikopters bevinden zich op laatstgenoemd veld. De oprichting van de NVA taktische divisie in ROSENGARTEN werd bevestigd.

b. Polen

b. Polen.

- (1) Sowjet (VVS) Luchtleger LEGNICA. Ten tijde van de conferentie had het regiment OSLA 10 FENCERS (waarschijnlijk mod-C) ontvangen. Het aantal FLOGGERS-D/J (waarschijnlijk alléén D-variant) was tot 26 toestellen verminderd.
- (2) LSK van de Sowjet NGF. Aan deze voormalige Sowjet organisatie zijn alleen nog de gevechtsheli-eenheden in LEGNICA en BRZEG gesubordineerd. De verwachting werd uitgesproken dat op BRZEG een FSU in oprichting zou zijn. Inmiddels is komen vast te staan dat dit op SZPROTAWA gebeurt, hetgeen een latere introductie op BRZEG niet uitsluit. Op SULINOWO is mogelijk momenteel al sprake van de oprichting van een FSU.
- (3) Poolse luchtstrijdkrachten (PAF). De HINDs/HOUNDs op LEZNICA WIELKA zijn afgevoerd. Op PRUSZCZ zijn 12 HINDs-D opgevoerd. Het aantal FLOGGERS-B op SLUPSK is toegenomen van 24 tot 38. M.b.t. MODLIN, GDYNIA en BALICE werden uiteenlopende wijzigingen opgenomen. Op WARSCHAU-BEMOWO zijn 10 HIPs-C afgevoerd.

c. Tsjechoslowakije.

- (1) LSK van de CGF. Wijzigingen die het vermelden waard zijn, werden bij deze Sowjet LSK niet vastgesteld.
- (2) Tsjechische luchtstrijdkrachten (CAF). Het moderniseringsprogramma binnen de CAF wordt gestaag voortgezet. CESKE-BUDEJOVICE ontving FLOGGERS-G (dit leverantieprogramma loopt momenteel nog door; zie deze ISAM Hfdst.I). Het is onzeker of het MAYA/HOPLITE bestand nog altijd op dit vliegveld aanwezig is. HIP/HOPLITE helikopters op PIESTANY zijn afgevoerd, terwijl het MAYA bestand op DOBRANY van 20 tot 3 is teruggebracht. Op HRADEC-KRALOVE zijn 8 L-39 (FGA-rol) toestellen waargenomen en het werd niet uitgesloten geacht dat er een volledig squadron (12 vltgn) mee was uitgerust. PROSTEJOV-ZESOV heeft inmiddels de beschikking over 19 HINDs. Op TRENCIN zou het aantal HOUNDs 18 in plaats van 12 bedragen. Ten tijde van de conferentie was er sprake van een conversie van het jagerregiment ZATEC, uitgerust met FISHBEDs-D/F (34 toestellen), op de FLOGGER. De aldaar aanwezige FISHBEDs-L/N werden geherevalueerd tot de Jx-variant. Op BRNO-TURANY is de constructie van vliegtuigshelters waargenomen.

3. Westelijke Militaire Districten (WMD) van de USSR.

- a. VVS Luchtleger VINNITSA. De eenheden van de Sowjet LSK in Hongarije behoren niet langer tot de organisatie van het Sowjet Luchtleger VINNITSA. Een herevaluatie van de algehele reorganisatie bij Sowjet LSK heeft ertoe geleid dat wél de eenheden van KIROVOGRAD KANATOVO en MIRGOROD (beide KIEV MD) alsmede de FLOGGER-eenheid van STAROKONSTANTINOV onder het commando van VINNITSA zijn gebracht. De conferentie sprak de verwachting uit dat nog andere naar FENCER te converteren regimenten tot het Luchtleger van VINNITSA zullen gaan behoren.

b. LSK van het

- b. LSK van het Baltische MD. Op JELGAVA, voorheen een onbezet vliegveld, is een eenheid uitgerust met 9 HIP-J en 9 HIP-K vastgesteld. De conversie van het volledige jagerregiment SIAULIAI op de FLOGGER-G werd als voltooid (45 toestellen) beschouwd. De FLOGGERS, gestationeerd op DAUGAVPILS North-east zouden van het type D/J zijn i.p.v. het type B/G. Op enkele vliegvelden werd het aantal FRESCO/FAGOT/MIDGET in "storage" geherevalueerd.
- c. LSK van het Witrussische MD. Ook in dit Militair District werd de introductie (op KOBRIN) van een HIP-J/K (van ieder 6 toestellen, uitbouw tot 9 van elk wordt verwacht) eenheid bevestigd. Tevens werd de invoering van 6 HINDs-D (mogelijk FSU) op MINSK SLEPYANKA vastgesteld. Het aantal HIPs-C werd aldaar opgevoerd van 9 tot 18, terwijl het op PRUZHANY toenam van 10 tot 20. Het voormalig onbezette vliegveld POLOTSK Northwest is de thuisbasis geworden van een nieuw gevechtsheli regiment (10 HINDs-D en 16 HIPs alsmede een onbekend aantal HOPLITES). Op dit vliegveld is tevens een HALO in operationeel gebruik. De FISHBEDs/MONGOLs van LIDA zijn in "storage" geplaatst en bij dit vliegveld zijn 30 FLOGGERS-D opgebracht onder gelijktijdige vermindering van het aantal FLOGGERS-J van 30 tot 15. POSTAVY heeft voorzover bekend FLOGGERS-D van OSLA ontvangen.
- d. LSK van het Karpathen MD. In dit Militair District is de oprichting van een gevechtsheli regiment en een HIP-J/K eenheid vastgesteld op de respectievelijke vliegvelden BRODY North (alwaar 15 HIPs-C, 35 HINDs en 5 HIPs) en LUTSK North (9 HIPs-J/9 HIPs-K). De FITTER-A eenheid op OVRUCH werd reeds eerder gereëvalueerd van opleidingseenheid tot operationele jabow eenheid met als gevolg, dat nu in overeenstemming hiermede 45 FITTERS-A zijn opgebracht. Het aantal FITTERS-A "in storage" is op deze basis evenredig verminderd.

4. Overige WP landen.

- a. Hongarije. Ter conferentie werd vastgesteld dat er géén MIDGETs meer voorkomen in het bestand van de Hongaarse LSK. Overige wijzigingen bij de Hongaarse LSK waren miniem. Zoals eerder in dit hoofdstuk reeds is opgemerkt werden de Sowjet LSK in dit land geresubordineerd van het Sowjet Luchtleger VINNITSA naar de zelfstandige Sowjet LSK van de groep van Sowjet strijdkrachten in Hongarije. Een mogelijke FENCER stationering op KUNMADARAS kon niet worden bevestigd.
- b. Roemenië. Bij de LSK van dit land werden slechts kleine wijzigingen vastgesteld.
- c. Bulgarije. Een belangrijke introductie vormde hier de stationering van 4 FOXBATs op TOLBUKHIN. De operationele bruikbaarheid van het vliegveld PLOVDIV werd in twijfel getrokken. Overigens slechts minimale veranderingen bij de Bulgaarse LSK.

5. Joegoslavië en Albanië. Over beide landen konden v.w.b. de luchtstrijdkrachten op enkele kleine uitzonderingen na slechts vrijblijvende discussies worden gevoerd over de operationele waarde van de LSK. De gang van zaken m.b.t. de invoering, operationele inzetbaarheid en aantallen van de ORAO bleef eveneens onduidelijk.

SOWJET LUCHTVERDEDIGINGS

SOWJET LUCHTVERDEDIGINGS LSK (APVO)

6. Bij de eenheden behorende tot de "Air Defence Districts (ADD)" werd nog steeds een gestage modernisering geconstateerd. Geschat werd dat 50% van alle FOXBAT-A eenheden inmiddels op FOXBAT-E zijn geconverteerd. Zowel het FOXBAT- als het FOXHOUND- (op MONCHEGORSK van 8 naar 22) bestand is toegenomen ten koste van het aantal verouderde FIREBARs.

SOWJET BOMMENWERPER STRIJDKRACHTEN

7. De uitfasering van oudere bommenwerpers bij de Sowjet luchtlegers van Moskou en SMOLENSK vond ook dit halfjaar voortgang, ofschoon - in tegenstelling tot de Marine LSK (AVMF) - de invoering van de BACKFIRE slechts zeer minimaal kon worden waargenomen. M.b.t. het BACKFIRE-bestand bij de Sowjet Bommenwerper Strijdkrachten moet danook worden opgemerkt dat in de verslagperiode alleen een herverdeling heeft plaatsgevonden. Zo zijn op ANISOVO GORODISCHE de BADGERs volledig uitgefaseerd en deels herverdeeld over andere regimenten. De daar nu aanwezige BACKFIREs komen uit het bestand van POLTAVA. Tevens kan worden vermeld dat op RYAZAN DYAGILEVO 6 B- en 2 C-varianten zijn waargenomen en dat op POLTAVA 12 B- en 17 C-varianten zijn gestationeerd. In totaal zijn slechts 2 BACKFIREs aan het bestand van beide Sowjet luchtlegers toegevoegd (63-65).

SOWJET TRANSPORT LUCHTMACHT (VTA)

8. De invoering van de CANDID ten koste van de CUB gaat onverminderd door (o.a. is dit het geval op IVANO North en ZAPOROZHJE East en KEDAINA). Het totale CANDID bestand is met 16 toestellen toegenomen. Het aantal VTA CUBs nam met 22 toestellen af. De VTA toestellen gestationeerd op MOSKOU SHCHELKOVO zijn allemaal geresubordineerd aan het Hoofdkwartier van de Sowjet LSK in Moskou.

SOWJET MARINE LSK

9. Bij dit deel van de Sowjet Strijdkrachten werd ter conferentie een toename geconstateerd van het aantal BEARs-F, FORGERs-A en -B, HORMONEs en HELIX ASW helikopters, MAYs (op SEVEROMORSK) alsmede van het aantal BACKFIREs bij de LSK van de Stille Oceaan Vloot (van 20 naar 32). De nieuw geproduceerde BACKFIREs zijn danook op twee na allemaal bij de Sowjet Marine LSK ingevoerd.

FENCER en BACKFIRE ROLCODES

10. Reeds enige tijd is er discussie gaande over de rolcode zoals die nu is toegewezen aan de FENCER en de BACKFIRE. Tijdens de vergadering is hieromtrent wederom uitvoerig van gedachte gewisseld. De AOBAC-vergadering is evenwel niet bevoegd deze rolcodes te wijzigen. E.e.a. werd doorgeschoven naar de MC 161 vergadering die nog deze maand in Brussel zal worden gehouden.

"DIVISIONAL FIRE SUPPORT UNITS" (FSU)

11. Naast de gebruikelijke wijzigingen in het vliegtuigbestand op de diverse vliegvelden en in de diverse landen vormde de snelle uitbouw van het aantal "Divisional Fire Support Units" (FSU) één van de opmerkelijkste aanlegenheden. In Bijlage, behorende bij dit hoofdstuk is een lijst opgenomen met de huidige stand van zaken m.b.t. deze FSUs, zoals die tijdens de vergadering werd overeengekomen.

"HELIKOPTER EOVS"

"HELIKOPTER EOY-EENHEDEN"

12. Het aantal gespecialiseerde heli EOY-eenheden is, zoals uit dit hoofdstuk al blijkt óók toegenomen. Buiten de eerder genoemde zijn de eenheden in het Militair District KIEV (KIEV BORISPOL) en het Militair District LENINGRAD (ALAKURTTI) nog vermeldenswaard. Op beide velden zijn van zowel de HIP-J als de HIP-K 9 toestellen waargenomen.

SAMENVATTING EN COMMENTAAR

13. De eerder in 1982 (o.a. ISAM 5/82) gememoreerde reorganisatie bij de Sowjet LSK is vrijwel uitgekristalliseerd. De resubordinatie van eenheden behorende tot het Sowjet Luchtleger VINNITSA diende zich al medio 1982 aan en is tijdens de vergadering algemeen onderschreven. Duidelijk werd dat de Sowjets grote waarde hechten aan een snelle invoering van gespecialiseerde (FSU en EOY) helikopter eenheden. De modernisering van het vastvleugelige vliegtuigbestand gaat onverminderd voort.

14. Aangelegenheden zoals uiteengezet in ISAM 5/82, Hfdst.II blz 5 pt. 12, zijn deels door SHAPE ter hand genomen (boekwerken zullen worden voorzien van korte beschrijvingen van de voorkomende vliegtuigtypen), deels nog in beraad ("rolcodes", waarvan er bepaalde zijn geaccepteerd, maar die echter nog uitwerking vereisen) en deels uitgevoerd. M.b.t. dit laatste wordt wellicht ten overvloede medegedeeld dat de AOBAC-I gegevens tegenwoordig zijn opgenomen in een "main book", met daarin alle infrastructurele bijzonderheden en een "supplement" waarin alle vliegtuigbestanden staan aangegeven (de zgn. "holdings").

MAIN OPERATING BASES FOR HELICOPTER FIRE SUPPORT SQUADRONS

<u>CTY/MD</u>	<u>MOB</u>	<u>COMMENTS</u>
CZ	OLOMOUC	SOME BUT NOT ALL A/C
GC	ALLSTEDT	POSSIBLE FUTURE SITE
GC	HASSLEBEN	NEW SITE
GC	ALTENBURG	POSSIBLE SITE
GC	MAHLWINKEL	CONFIRMED SITE
GC	MERSEBURG	NEW SITE
GC	NEURUPPIN	POSSIBLE SITE
GC	PARCHIM	CONFIRMED SITE
GC	STENDAL	CONFIRMED SITE
GC	TEMPLIN	CONFIRMED SITE
GC	ZERBST	NEW SITE
PL	SULINOWO HELIPORT	POSSIBLE SITE
PL	ZAGAN *)	POSSIBLE SITE
UR/BA	KALININGRAD-LUGOVOYE	CONFIRMED SITE
UR/LE	ALAKURTTI	POSSIBLE FUTURE SITE
UR/LE	LUOSTARI PECHENGA	NEW SITE
UR/LE	VYBORG EAST	POSSIBLE SITE
UR/MO	ALABINO HELIPORT	NEW SITE
UR/TC	TBILISI NOVO	NEW SITE
UR/TU	ASHKABAD NORTHWEST	NEW SITE

*) NOOT: Inmiddels is een FSU op SZPROTAWA (Polen) bevestigd.